

Bg 221.

Schaakkalender

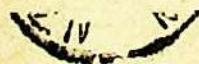
VAN HET

NOORDELIJK SCHAAKBOND.

1882.

VIERDE JAARGANG.

(NIET IN DEN HANDEL.)

SNELPERSDRUK VAN E. VERWER & Co., WINSCHOTEN.

SCHAAKKALENDER

VAN HET

NOORDELIJK SCHAAKBOND.

1882.

VIERDE JAARGANG.

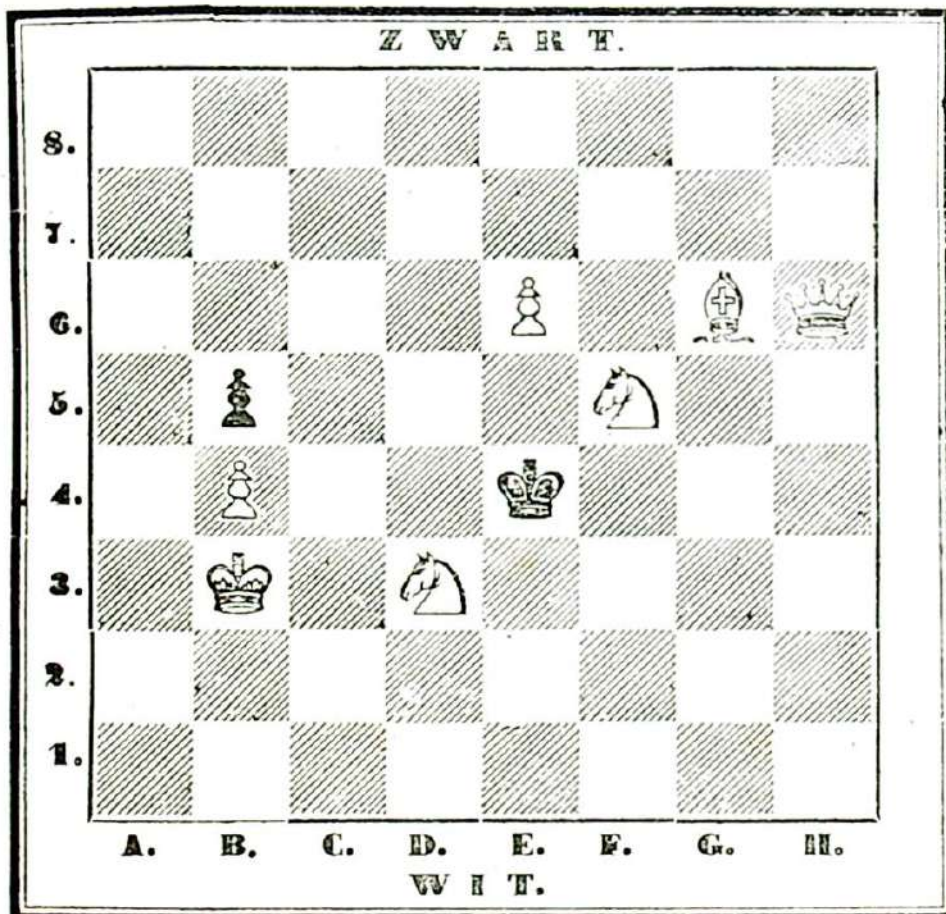

SNELPERSDRUKKERIJ VAN

E. VERWER & Co., te Winschoten.

II

C. E. A. D.

In 2 zetten mat.

LEDEN

VAN HET

NOORDELIJK SCHAAKBOND

op 31 December 1881.

Assen.

Dr. H. Hartogh Heys Van
Zouteveen. (3e prijs 1880.)

Finsterwolde.

G. Hovinga.

Groningen.

A. H. Becker.

B. H. Van der Meer.

W. F. M. Meijer (5e prijs
1879, 1e prijs 1881.)

C. Fokkens.

H. Schonebaum.

A. Oppenheim.

J. Ph. Runsink.

Gulpen.

Ds. C. P. de Groot, buiten-
gewoon lid, (1e pr. 1878,
2e pr. 1879.)

Heerenveen.

Jhr. Mr. J. Van Beyma
Thoe Kingma.

Huizum.

T. Fennema.

Mr. H. Trip.

Leeuwarden.

H. G. J. Buys.

Nieuwe Schans.

G. Wirtjes.

Noordhorn.

Ds. H. Van Calcar.

Slochteren.

H. F. Deel.

Solwerd.

Dr. U. P. Okken (3e prijs
1879.)

Utrum.

Ds. J. de Raadt Offerhaus.

Winschoten.

L. Benima, (2e prijs 1877,
2e prijs 1878, 1e prijs
1879, 1e prijs 1880, 1e
prijs 1882.)

S. D. Detmers.

M. L. Dikema, (3e prijs
1878, 4e prijs 1879, 5e
prijs 1880, 2e prijs 1881.)

K. G. Groeneveld.

Ds. J. Van Konijnenburg.

K. Goeman Pott.

C. A. L. Reinhardt.

Dr. T. Haakma Tresling.
(2e prijs 1880.)

IV

A. Woldendorp.	't Zand.
L. W. Zuidema , (4e prijs 1880.)	H. Visscher.
F. Bos.	Dr. N. Westendorp Boerma.
H. J. Musse.	Zuidbroek.
Winschoter-Zijl.	L. Buringh.
S. R. Dallinga.	K. Hagénus, (3e pr. 1881.)
Winsum.	Zuidhorn.
Mr. S. N. S. Ranitz.	W. F. Van Nouhuys , (4e prijs 1881.)
Zandeweer.	J. E. Heeren.
Ds. M. Doorenbos.	

VROEGERE LEDEN VAN HET BOND , PRIJSWINNERS.

D. Ouwersloot , (3e prijs 1877,) *overleden*.
 J. G. Meijer, (4e pr. 1877, 5e pr. 1878,) *overleden*.
 Ds. H. Uden Masman (1e pr. 1877), *vertrokken*.
 H. N. Addens , Jr., (4e pr. 1878), *bedankt*.

BESTUUR VAN HET BOND.

	Jaar v. aftreding.
M. Dikema , president	1885.
W. F. M. Meijer, penningmeester	1887.
T. W. Fennema	1886.
Dr. U. P. Okken	1883.
J. Ph. Punsink , secretaris	1884.

REDACTIE voor 1882.

Dr. T. Haakma Tresling , president.
 Dr. H. Hartogh Heys van Zouteveen.
 Dr. U. P. Okken.
 A. H. Becker.
 M. Dikema , secretaris.

REDACTIE voor 1883.

Dr. H. Hartogh Heys van Zouteveen.
 W. F. M. Meijer.
 W. F. Van Nouhuys.
 Jhr. Mr. J. Van Beyma Thoe Kingma.
 Dr. U. P. Okken.

**Onvolledige lijst der in het Noorden
 bestaande schaakgezelschappen.**

Baflo. Schaakklub „Baflo.”

J. Wiersum, president.	H. Addinga.
J. Van Ham, secr.	P. L. Tapper.
Br. Bruins, penningm.	D. M. Van Kampen.
P. Venhuizen.	A. Kaspers.
J. Van Kampen.	J. D. Stol.
B. Bruins.	

Beerta.

. president.	H. Middel.
I. ten Cate, secr.-penn.	W. Smith.
Th. Bouwman.	D. Geertsema.
H. Hagénus.	

Eenrum.

K. Luidens, president.	L. Wiersum.
J. Van Ikema, penn.	J. Vos.
P. Mulder, secr.	F. Glas.
H. Luidens.	B. de Jong.

VI

Groningen. Schaakklub „Staunton.”

(Opgericht 27 November 1871.)

A. H. Becker, president.	F. Bruins.
G. H. Addens, penn.	C. Fokkens.
W. F. M. Meijer, bibliothec.	B. H. Van der Meer.
Johs. Tjepkema.	M. P. J. Gerritsen.
H. Nienhuis.	J. Ph. Runsink, secr.
S. G. Nijhof.	Dr. H. Hartogh Heys Van
H. Schonebaum.	Zouteveen.

Van September tot April vergadert de klub geregeld
iederden Maandag, 's avonds 8 uur.

Van Mei tot Augustus twee maal per maand.

Lokaal: Het Huis „*De Beurs*,” op de Vischmarkt.

Vrije introductie voor bondsleden.

Studenten schaakgezelschap.

J. A. Van Roijen	}	Bestuursleden.
L. E. Wiersema		
J. A. Schutter		

Huizum. Schaakklub „Anderssen.”

(Opgericht September 1878.)

Mr. H. Trip, voorzitter.	T. Zijlstra, Jr.
T. Fennema, penningm.	H. M. Bergsma.
T. Kestra.	A. IJ. Kingma, secr.
Dr. Murray Bakker.	G. Vroeg.
J. W. Zijlstra.	J. Zijlstra.
Dr. Van Borssum Waalkes.	T. Zijlstra, Sr.
H. Van Dijk.	IJ. de Jong.
A. A. Pel.	Z. Van Leeuwen.
J. Trip.	H. G. J. Buys.

De leden vergaderen in de maanden September,
October, November, December, Januari, Februari
en Maart ieder Zaterdag avond, in het café „*Ceres*.”

VII

Meeden. Schaakklub „Anderssen.”

T. S. Detmers, presid.	N. Bouman.
J. Edens, vice-president.	A. Vrind.
H. Muller, penningm.	D. de Vrieze.
A. Van Delden, secr.	P. Smid.
H. Dijkhuizen, vice-secr.	A. de Graaf.
H. Nanninga.	

Leeuwarden. Schaakklub „Philidor.”

(Opgericht 12 November 1847.)

H. Kuipers, president.	W. Hardorff.
J. Theunissen, vice-pres.	M. Simon, Jz.
P. C. Maan, Secr. en thes.	B. J. Kuipers.
S. Toens.	F. A. M. Staas.
F. A. Keikes.	C. F. Kofoed.
W. F. G. L. Van Sisseren.	H. Wissink.
F. A. Posthuma.	T. Fennema.
IJ. Van der Wielen.	F. Bakker.

A. Adriani	} Honoraire leden.
J. J. Van Haagen	
J. Bischöffer	

Bijeenkomst bij IJ. Van der Wielen, van October tot April, iederen Vrijdag, 's avonds 7½ uur; van Mei tot September, den laatsten Vrijdag van iedere maand.

Winschoten. Schaakklub „Van der Linde.”

(Opgericht 4 October 1874.)

Dr. A. Van der Linde, opperbibliothecaris der K.K. landsbibliotheek te Wiesbaden. Eerelid en peter.

Dr. T. Haakma Tresling, president.
 M. L. Dikema, secr.-penningm.
 L. W. Zuidema.
 G. Wirtjes, N. Schans.
 J. L. Mulder, buitengewoon lid, Amsterdam.

VIII

C. A. L. Reinhardt.
 Dr. A. Busscher.
 J. F. A. Aug. Later, buitengew. lid, Deventer.
 K. G. Groeneveld.
 L. Benima.
 K. Goeman Pott.
 A. Woldendorp.
 D. Mulder, Jr., buitengew. lid, Amsterdam.
 Ds. J. Van Konijnenburg, bibliothecaris.
 S. R. Dallinga, Winschoter-Zijl.
 J. Van Ham, Blijham.
 H. Ilpsema Vinckers.
 S. D. Detmers.
 J. Kiewiet.
 D. Benima.
 H. J. Musse.
 J. Ebbink.
 G. J. Groeneveld.

De schaakklub vergadert iederen Woensdag, 's avonds 7 uur in het lokaal „*de Harmonie*.” Vrije introductie voor vreemdelingen.

Schaakklub „Friso” te *Winsum, (Friesland.)*

Ds. D. F. Uden Masman,	J. Klaver.
pres.	J. Oosterhaven.
F. C. Andriesse, secr.	R. Kuperus.
B. Jansma, penn.	

Vergadering om de 14 dagen, des Dinsdags, 's av. 7 uur.

Zuidbroek.

H. Verver, Jr., pres.	C. Geertsema.
H. Buringh.	L. P. Geertsema,
L. Buringh.	K. Hagénus, secr.-penn.
H. Bultema.	H. Zijlker.

NB. *Van de eerste drie jaargangen (1878, 1880 en 1881) van den Schaakkalender zijn nog enkele exemplaren te verkrijgen bij den president of secretaris der redactie over het jaar 1882.*

Voorwoord en Verslag.

Zoo is er weer een jaar voorbijgegaan en bieden wij onzen vriendelijken en toegeevenden lezer een Schaakkalender aan voor het Noordelijk Schaakbond. *Noordelijk Schaakbond*, want uit Friesland en Drenthe beginnen zich liefhebbers van het bonte ruitenveld aan te sluiten, en is het getal ook niet groot, de kwaliteit vergoedt de kwantiteit. Wanneer er versterkingen aantreden als Dr. HARTOGH HEIJS V. ZOUTEVEEN, Jhr. Mr. BEYMA THOE KINGMA, FENNEMA et tutti quanti, dan behoeft men slechts te vragen: „de generaals zijn gekomen, waar blijven de hoplieden”?

Het bond heeft alzoo reden van blijdschap en bemoediging, slechts blijft de verzuchting bestaan: „o mochten ze komen in grooten getale met fieren moed, die strijders uit die oudste onzer bewoonde gewesten, uit Friesland en Drenthe, waar zoo menig een wijlt, die liever zijn avond en geestkracht aan het schaakbord dan aan het kaartspel ten offer brengt, want het getal leden van het bond is klein en blijft klein. In de stad Groningen, waar zoo menig flinke schaker woont, geene vermeerdering. De degelijkste schaker van STAUNTON is geen lid van het bond. In numerieke uitbreiding kunnen wij ons dus niet verheugen.

De gewone voor- en najaarsvergaderingen hadden plaats te Groningen. Het bezoek van die namiddagen was niet druk. Zelfs van de Groninger leden waren er vele, die het der moeite niet waard rekenden om voor

eenige uren hunne dagelijksche bezigheden vaarwel te zeggen. Zij schitterden door hunne afwezigheid. Partijen daar gespeeld, waard om in ons jaarboekje te worden opgenomen, zijn door ons niet ontvangen.

In Juli had de jaarlijksche schaakwedstrijd plaats te Groningen. Slechts zeven mededingers hadden zich aangegeven. Enkele bekende namen troffen wij er onder aan. Geen UDEN MASMAN of DE GROOT of L. BENIMA, die aleer den 1en prijs vermeesterden, noch Dr. HARTOGH HEIJS V. ZOUTEVEEN, Dr. HAAKMA TRESLING, L. ZUIDEMA, Dr. U. P. OKKEN, wel bekende strijders van vroeger, hadden zich voor deze keer aangemeld. In deze omstandigheden kan het geen wonder baren, dat de Heer W. F. MEIJER den 1en prijs kreeg. De 2e viel den Heer M. DIKEMA, die reeds vroeger 3e en 4e prijzen won, de derde den Heer HAGENUS, de vierde den Heer VAN NOUHUYS ten deel. In het bestuur van het bond vielen de volgende veranderingen voor: Voor Ds. J. VAN KONIJNENBURG, die tusschentijds bedankt had werd de Heer J. PH. RUNSINK gekozen, terwijl de Heer A. H. BECKER vervangen werd door den Heer T. W. FENNEMA.

De Heer DIKEMA werd vervolgens tot President benoemd en de Heer RUNSINK tot Secretaris.

In Mei 1882 werd als bestuurslid herkozen de Heer MEIJER terwijl er in de Redactie van het jaarboekje eene groote verandering plaats greep. In plaats van de H.H. Dr. T. HAAKMA TRESLING en M. DIKEMA werden tot nieuwe leden gekozen de H.H. Jhr. Mr. VAN BEIJMA THOE KINGMA en W. F. MEIJER, terwijl VAN NOUHUYS de plaats van KONIJNENBURG innam. Het leeuwenaandeel van het jaarboekje kwam tot dus verre aan de H.H. HAAKMA TRESLING en M. DIKEMA. De zetel der redactie was dan ook te Winschoten. Die zal nu wellicht naar Assen of Leeuwarden verhuizen, tenzij misschien het nieuw benoemde redactielid uit Groningen, de taak op zich zou willen nemen, hoewel wij ZEds. bekende bescheidenheid genoeg kennen, om hieraan te twifelen. Waardoor nu eindelijk

de H.H. HAAKMA TRESLING en M. DIKEMA deze kaakslag verdiend hadden is niet gebleken. Dat zij in den laatsten tijd zelden op de vergadering kwamen kan geene reden zijn, want het bezoeken dier vergaderingen en de bezigheden aan het redacteurschap verbonden zijn twee geheel verschillende zaken. Doch wij willen hopen dat het jaarboekje voor volgende jaren er des te beter om moge zijn. Het is trouwens geen gemakkelijke taak; waren alle inzendingen dermate correct, als dat het geval is met die van den Heer C. E. A. DUPRÉ van Rotterdam, de zaak ware gemakkelijk genoeg, maar alle hout is geen timmerhout, menig probleem, menige opgave in het vorige boekje is gebleken incorrect te zijn, en daarom te meer is het te hopen, dat het volgende boekje te deze op meer correctheid moge bogen. Al dadelijk grijpen wij deze gelegenheid aan, om op twee fouten te wijzen. Foutief is het eindspel pag. 29. Het is opgenomen geworden en gedrukt door eene vergissing van een van de leden met de correctie belast.

Eene tweede oplossing laat het probleem op pag. 33 toe; het mat volgt nl. zoowel na 1. Pd6+c8 als na Pd6—b5. Dit was reeds door den inzender opgegeven.

Op pag. 52 zal iedereen zien, dat het onmogelijk is den looper op h8 te plaatsen alvorens pion g7 verwijderd is. Men heeft hier te denken aan eene partij à la VAN DER HOEVEN, waarbij voor den aanvang van het spel geloot wordt over de plaatsen, die de resp. officieren zullen bezetten.

Reeds verbeterd is probleem pag. 11 waar Pd7 moet staan op b7.

Van een van onze Hoog Geleerden ontvingen wij betreffende de partij Karel V—Glapien de volgende briefkaart.

Opmerkelijk is de partij, pag. 46. Ik bezit een handschrift met gelijkkluidenden text. Alleen staat daaronder de toevoeging:

Dit dichte utermaten wale

eude vernuekedse altemale.

Johannes Pistorinus Aucupis filius Groninganus.

Trots de ijverigste nasporingen is het mij niet gelukt van dezen man iets te weten te komen. Mijn manuscript is afkomstig uit Kampen. 't Werd bij 't afbreken van een der overvloedige poorten gevonden. Kunt gij mij nog iets naders dienaangaande melden, dan enz."

De ten vorige jare uitgeschreven probleem wedstrijd had den volgende uitslag :

Het probl. op pag. II werd opgelost door de H.H.

1. Ds. R. DE HAAS, Hoornsterzwaag.
2. L. SÜSHOLZ, Meppel.
- 3.** J. F. MALTA, Rotterdam.
- 4.** ANDRIESSE, schaakklub „Friso", Winsum (Fr.)
- 5.** BR. BRUINS, Raskwert.
- 6.** F. VAN DEN BERG, Amstelveen.
7. M. MEIJERS, Maastricht.
8. W. F. VAN NOUHUYS, Zuidhorn.
9. Ds. C. P. DE GROOT, Gulpen.
10. H. J. MUSSE, Winschoten.
- 11.** L. W. ZUIDEMA, Winschoten.
12. A. H. BECKER, Groningen.

't Probleem op pag. I werd door alle 12 goed opgelost.

't Probleem op pag. 11 door de H.H.: genummerd met de cijfers **2, 3, 4, 5, 6, 8, 11.**

't Probleem op pag. 23 weer door allen ;

't probl. op pag. 28 door **3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11.**

't Eindspel op bladz. 30 door allen op **2** en **12** na de eindpositie aldaar door allen ;

't eerste probl. aldaar door allen op **1, 8, 9, 12** na.

't tweede door allen op **1, 9, 12** na.

't Probl. op pag. 33 door allen op **2, 7, 12** na.

De problemen op pag. 39 door allen op **1, 2, 12** na en door alle **12.**

't Probl. op pag. 45 door alle **12.**

't Probl. op pag. 51 door allen op **12** na.

't Probl. op pag. 52 door alle **12.**

Het heeft der Redactie overweging gekost of b.v. zij, die slechts 1 variant van een probleem goed hadden opgelost mochten meedingen naar de prijs en zoo ook, of zulks hun toekwam, die van het probleem op pag. 33, waar twee oplossingen mogelijk zijn, slechts de eene oplossing hadden gevonden.

Bij loting werd de prijs toegewezen aan den Heer L. W. ZUIDEMA te Winschoten die met nog vier anderen van alle problemen alle varianten had gevonden.

De voornaamste varianten der problemen zijn deze: Bladz. II. 1. Le2⁰! Pe2⁰; 2. Ph5, ad lib.; 3. Pg3 †.

„ I. 1. Dd2, ad lib.; 2. Da5 of g5 †.

„ 11. 1. d6, Db5⁰!; 2. Ke3, Da5⁰; 3. d4 †. —
2., Pe6; 3. Re6⁰ †.
1., Pd6⁰; 2. Dc5⁰!, Ke4; 3. d3 †.
1., Pe6; 2. Re6⁰!, Kd4; 3. Dd3 †.
1., Ke4; 2. Dd3!, Ke5; 3. De3 †.

„ 23. 1. Kf7, Kh6⁰; 2. Lf4 †.

„ 28. 't Paard op e3 waar het een pion genomen heeft, komt van d5. Men zet dus een zw. pion op e3, het witte paard op d5 en spele dan Pd5+ b4 †.

Op e3 kan slechts een pion staan, want D of R zouden den witten K in schaak zetten terwijl een P het te geven schaak zou dekken en een L van dezelfde kleur nog in zwarts bezit is.

„ 30.a. e6—e5 speelt zwart en dan 1. e4, f6; 2. f3, f5; 3. f4, fe4⁰; 4. fe5⁰, e3; 5. e6, e2; 6. e7. † of zw. sp. f7—f5 en dan 1. f4, e5; 2. e4 enz. De overige varianten liggen voor de hand.

„ 30.b. 1. Ld7!, Kb7; 2. Dc8 †. 1., Dd7⁰; 2. Da8 †. 1., Pd7⁰; 2. Da8 †.

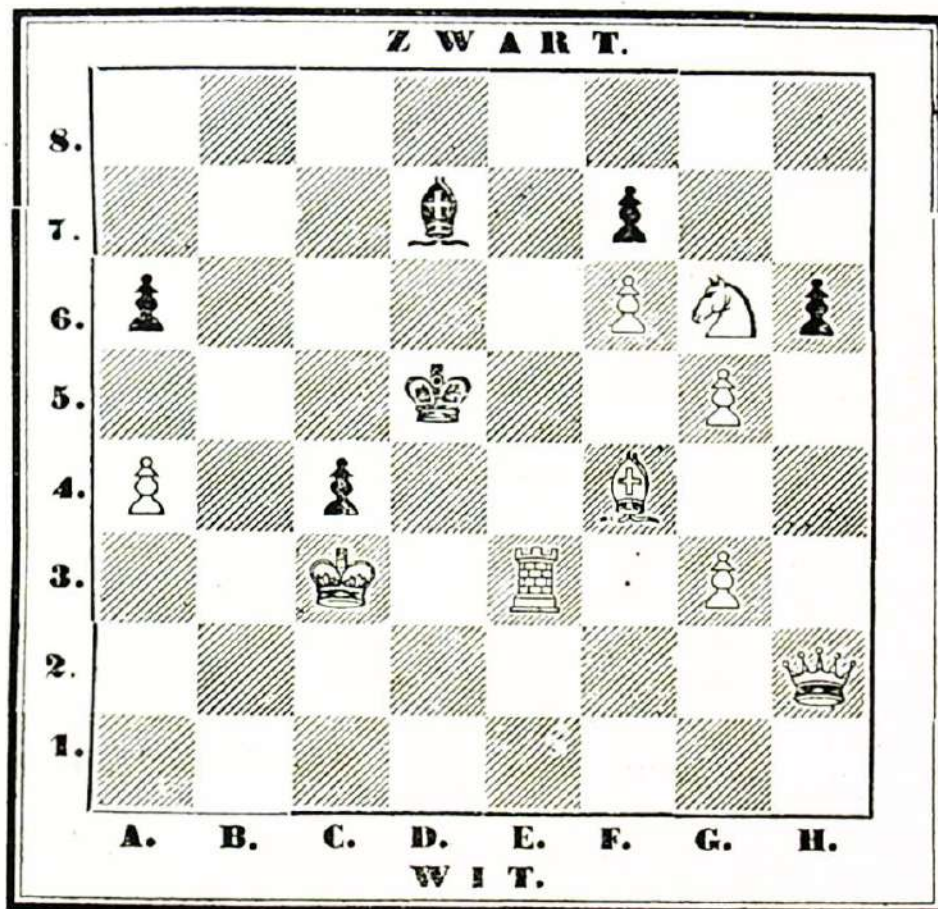
„ 30.c. 1. Dc7!, Ka8; 2. Lg2!; Dg2⁰; 3. Dc8! Ka7; 4. Kf4! Df2⁰ †.

„ 30.d. 1. Db4, Pc5; 2. Dd4!, Kd4⁰; 3. Rd6. † —
1., Ld4; 2. De7! Kd5; 3. fe4⁰ †. —

1., Pd6 ; 2. Rf5!, Kf5⁰ of Kc6 ; 3.
R of D †.
- „ 33. 1. Pb5! , Ka8 ; 2. Rc8⁰! , Pc8⁰; 3. Pd7 ,
ad lib. ; 4. Pb6 †.
1. Pc8⁰! , Ka8 ; 2. Pb6⁰! en 3. Ra8 † of
1. Pc8⁰! , Pc8⁰; 2. Rf6 , Ka8 ; 3. Kc8⁰ en
4. Ra6 † of 2., Pe7 (Pc6, Pd6) ; 3.
Ra6 † (Rc6⁰ of Rd6⁰ en dan Ra6 †)
- „ 39.a. 1. Rd8⁰, Kd8⁰; 2. Dd5 , ad lib.; 3.
d8D †. — 1., Kd6 ; 2. Rc8, Ke7; 3.
d8D †. — 1., Kc6 ; 2. Rc8! Kd6 ; 3.
d8D †.
- „ 39b. 1. Kd7, Kf6⁰; 2. Ld4 †
- „ 45. 1. Dc6! Lc6⁰; 2. Ld3 †. — 1., Kb4;
2. Dc3 †.
- „ 51. 1. Dc4!, Ka5; 2. Da4!, Ka4⁰; 3. Pc3 †. —
1., Pc4⁰; 3. Pc3 †.
- „ 52. 1. Dg3!, Kf5⁰; 2. Re1, cd4⁰; 3. Dg4 † —
2., g5; 3. Dd3 †.

C. E. A. DUPRÉ.

Mat in 3 zetten.

In Memoriam.

„Hoe is het mogelijk”, zeide hij, toen wij 's avonds de stukken opgesteld voor ons hadden en genoegelijk tegen elkander over gezeten waren, gereed om naar gewoonte eene lans te breken, „hoe is het toch mogelijk dat wij wel tien jaren zoo nabij elkander hebben kunnen wonen, zonder dat de een van den ander wist, dat wij schaakspelers waren? 't Is mij onbegrijpelijk.”

„Ja, 't is vreemd, zei ik”, en dan zulke liefhebbers!

En wel van een spel zoo mooi, zoo edel. Men speelt niet om geld, je blijft vroolijk, en al is het ook te doen om te winnen, men wordt bij domme zetten niet boos dan op zich zelf, en — hartstochtelijk? neen daar is geen spraak van. Maar komaan, laten wij uitsteken. Wit begint.”

Verder werd dan weinig gesproken. „Brandt de sigaar wel? Kom laat ik nog eens inschenken, dat geeft nieuwe denkbeelden, want stukken verzetten, dat kan ieder, en ik zeg maar, het komt op denkbeelden aan als het spelen heeten zal.” Deze en dergelijke uitroepingen waren de eenige, welke de plechtige stilte afbraken, meestal voorafgegaan door een welberaamd zet, die verre en bedenkelijke gevolgen voor partij hebben moest. — Volgde lang be-
raad dan was 't:

„'t Is aan U”!

„Ik weet het wel, maar

„O zoo ik dacht dat gij soms

„Ah zoo! is het zóó gemeend! Niet kwaad hoor! Ja nu moet ik toch waarachtig eens goed uit mijn oogen kijken. Neem niet kwalijk: gij weet wel dat ik niet houd van spelen met praatjes er bij kom ik doe die”!

Het spel neigt ten einde: die ditmaal verliest doet wanhopige maar vruchteloze pogingen om nog remis te maken, maar ziende dat hij den a-pion niet ophouden kan, neemt hij gracieus maar spijtig den koning en legt hem ten teeken van onderwerping aan zijn meerdere, op het bord neder.

Wat totnogtoe gezegd is, is niets bijzonders, maar zoo ongeveer hebben de Heer W. N. C. SWAVING te Appingedam en ik verscheidene jaren, beurten houdende met de woning, genoegelijk en doorgaans in de beste harmonie met elkaar gespeeld. Om 7 uur 's avonds begonnen eindigden wij ongeveer half elf. Slechts zelden, wanneer het toeval of het geluk ons een derden schaakliefhebber toezond werd het later, een paar malen zelfs vrij laat.

Het ontstaan van het Provinciaal, later Noordelijk Schaakbond juichtte hij zeer toe, hoewel hij het zeer bekrompen vond, dat de leden niet eenparig gehoor gegeven hadden aan de uitnoodiging van het hoofdbestuur om zich aan te sluiten bij een Nederlandsch Bond, hij zag daarin slechts een bewijs van kleinzielig Provincialisme. De vergaderingen in Groningen, Slochteren, Zuidbroek, Winschoten bezocht hij door bezigheden verhinderd niet, maar hoopte altijd het nog eens te doen, want hij verlangde alle de vrienden te zien en kennis te maken met de hem nog onbekenden. Aan de correspondentiepartijen nam hij levendig deel, en zijne kampioenen zullen bij ondervinding ervaren hebben, dat hij een geduchten tegenstander in het zand kon doen bijten. Het staken der uitgave van „Sissa,” het eenige Nederlandsche blad aan de belangen van het schaakspel gewijd betreurde hij. De wedstrijden tusschen de klub „Van der Linde” te Winschoten en „Philidor” te Leeuwarden, tusschen „Van der Linde” en Kopen-

hage, tusschen „Staunton” te Groningen en „Philidor” of Wormerveer en andere in de Provinciale bladen uitkomende volgde hij met groote belangstelling. Van problemen hield hij niet, eene eigenschap die hij trouwens met meer gemeen had.

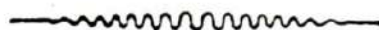
„Weet gij”, zeide hij eens, „wat het onderscheid is tusschen U en mij”?

„Nu”?

„Wij hebben gisteren hier onder den grooten lindeboom gespeeld en heden morgen was het bord weggenomen, maar de tafel en de tuinstoelen stonden nog precies zoo als wij ze klokke elf verlaten hebben. Op de plaats waar gij gezeten hadt, staan de afdrukselen uwer laarzen in het zand, onveranderd zooals gij ze eerst gezet hadt. Zie mijne plaats eens: de heele ondergrond omgewroet en vertrappeld, geen duidelijk spoor van den voet meer Gij altijd bedaard, ik roerig en bewegelijk enfin beide kunnen samen gaan”!

Ter gedachtenis van een bekwamen strijder *monumentum parvolum posuit.*

U. P. OKKEN.

SWAVING.

Wit.

1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	Lf8—c5
3. Pg1—f3	d7—d6
4. d2—d4 ⁽¹⁾	e5+d4 ⁽²⁾
5. Lf1—d3	Pg8—e7
6. c2—c3	d4+c3
7. Pb1+c3	Lc8—g4
8. Dd1—e2	Lg4+f3
9. De2+f3	Pb8—c6
10. Ld3—b5	K—

DE RAADT OFFERHAUS.

Zwart.

11. Lb5—a4	Pc6—d4
12. Df3—d3	f7—f6
13. Lc1—e3	Pd4—c6?
14. Le3+c5	d6+c5
15. Dd3—c4!	Kg8—h8
16. Ra1—d1	Dd8—e8
17. Dc4+e5	a7—a6?
18. K—	b7—b5
19. La4—c2	Ra8—c8
20. b2—b4	Pc7—g6

21. a2—a3	Pc6—d8	37. g2—g4	Pd6—f7
22. Dc3—f2	Pd8—f7	38. h2—h4	Rf6—d6
23. Lc2—b1	Pf7—d6	39. Ld3—b1	Dc6—e8
24. Lb1—d3	Pg6—e7	40. Pc5—e6	De8—b8
25. Df2—e2	Rc8—d8	41. Rf1—e1	Db8—b6 !
26. Rf1—f3	De8—c6	42. Pe6—c5	Db6—c6
27. e4—e5	Pd6—f7	43. Re1+e5	Pf7+e5
28. e5+f6	Dc6+f6	44. Rf3—g3	Pd5—f6
29. Pc3—e4	Df6—b6 !	45. g4—g5*	Pf6—d7
30. Pe4—c5	Rd8—e8	46. Lb1—c4	Dc6—b6
31. De2—c2	h7—h6	47. f5—f6	g7+f6
32. Rd1—f1	Pf7—d6	48. g5+h6	Pd7—f8
33. Kgl—h1	Pe7—d5	49. h6—h7	Pf8+h7
34. Dc2—c1	Db6—c6	50. Dc1—h6	Rd6—d7
35. f4—f5	Rf8—f6	51. Le4+h7	Rd7+h7
36. Kh1—g1	Re8—e5	52. Dh6—f8 †.	

In deze partij leert men den overledene eenigszins kennen als degelijk schaker.

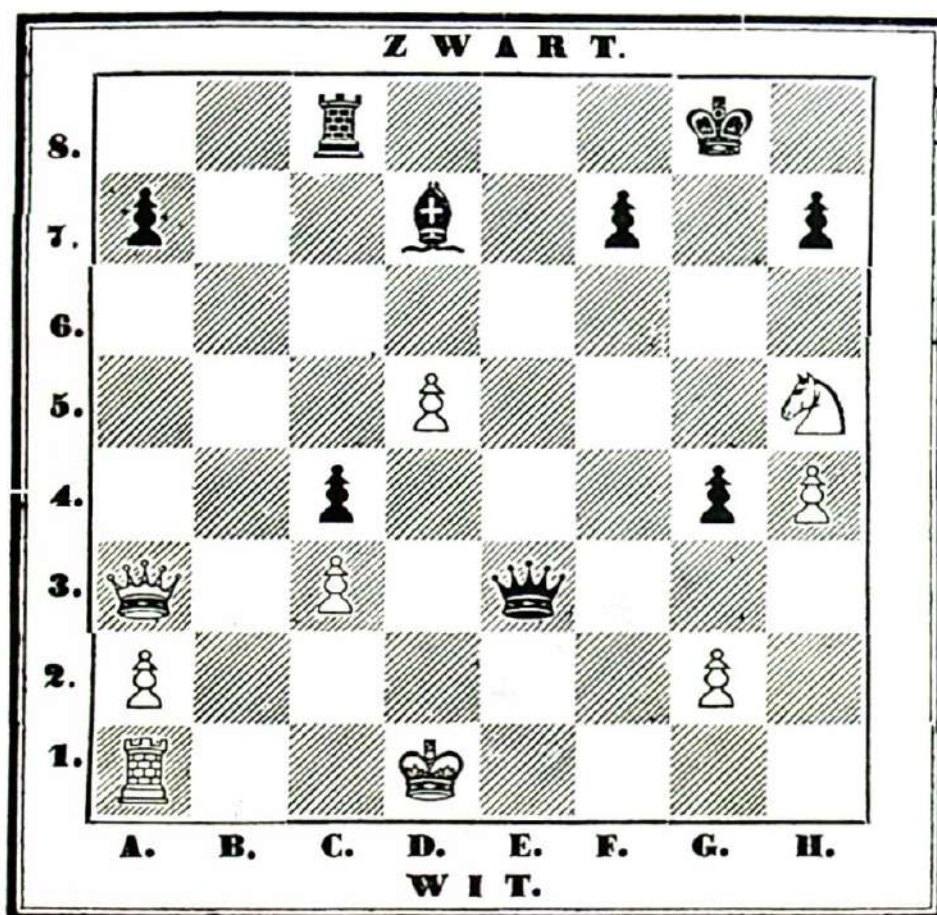
't Einde der partij vooral is meesterlijk door wit gespeeld en waard door alle ernstige schaakliefhebbers te worden nagespeeld.

1) MORPHY speelt in dit geval tegen LÖWENTHAL c2—c3.

2) Pb8—c6 is de aangewezen zet.

Eindpositie eener partij, die later in dit boekje
voorkomt, gespeeld tusschen STEINITZ en ZUKERTORT.

Zwart speelt en wint.
Door welke zetten?

POLERIO-GAMBIET,

AANVAL MAC-DONNELL.

Sch. Kal. 1881, blz. 32.

27e zet van Wit (b3—a4)
Goed! dreigende e6—e7,
of a4—d7. Wit laat ech-
ter dien L weer weggagen,
zonder iets uitgericht te heb-
ben!

e6—e7 ware beslissend ge-
weest, b.v.

27. b3—a4 a7—a6

28. c6—e7 b7—b5

Op 28. c8—d7

29. a4+d7 d6+d7

30. e7—e8 D! & v. z. mat.

Op 28. a8—c7

29. e7—e8 D of P wint wit
zijn stuk terug en staat
beter.

29. a4+b5 a6+b5

30. e7—e8P! h8+c8

31. e1+e8 b5+c4

32. e8—d8! d6—e5

33. d5—d6 a8—b6

34. d6—d7 b6+d7

35. g7+d7 c8+d7

36. d8+b8 en wint.

Ook 28. a4—d7 ware
goed geweest, b. v.

28. a4—d7 h8—d8(1)

Op 28. c8+d7

29. g7+d7 +

29. c6—e7 c8+d7

Op 29. d8+d7

30. e7—e8P +

Op 29. d6+d7

30. e7—e8D! & v. z. mat.

30. e7+d8D b8+d8

31. g7—f7 met goed spel.

Wit kan ook spelen :

29. d7+c8 b8+c8 gedw.

30. g7+b7 met 3 pions

voor een stuk en zwart

belet de pionnenketen te

breken.

(1)

28. a8—b6

29. d7+c8 R+L gedw.

30. g7+b of h 7, als voren.

31e zet van zwart (b6+d5.)

Zwart offert een P op, maar

Wit geeft er edelmoedig-

lijk een L voor in plaats!

Wit had aldus een stuk

kunnen winnen :

31. b6+d5?

32. e1—d1 c8+e6

33. f7+f6 d6—e7

34. f6+e6! e7+e6

35. d1+d5 en

36. d5+c5 met een fijn
eindspel.

35e zet v. zwart (b5—d3.)

Zwart geeft een L prijs,
maar Wit maakt er geen ge-
bruik van! Door e1—d1 wa-
re de L verloren geweest,
b.v.

35. b5—d3?

36. e1—d1 c5—c4⁽¹⁾

Op 36. b8+b3

37. f6—f8 b3—b8

38. d1+d3! d5—e6

39. f8+h8 b8+h8

40. d3—d8 en wint.

37. b3+c4! d5+c4

38. f6—f4! c4—c3

39. f4—f3 en wint den L.

⁽¹⁾

36. d5—e5⁽²⁾

Op 36. d5—d4

37. f6—d6! enz.

37. f6—f8 R+R

Op 37. e5—d4

38. f8—f3 enz.

Op 37. e5—e4

38. e7—e8D! b8+e8

39. f8+e8! h8+e8

40. d1—e1! en wint.

Op 37. d3—g6

38. d1—d8 enz.

38. e7+f8D R+D.

39. d1+d3 met kans van
winnen.

⁽²⁾

36. d5—e4

37. f6—e6! e4—f5

38. e7—e8D h8+e8

39. e6+e8 b8+b3

Op 39. b8+e8

40. d1+d3 komt men tot

dezelfde uitkomst als onder

⁽¹⁾, terwijl dit voor zw.

gunstiger is.

40. e8—c8 c5—c4

41. d1—c1 b3—b4

42. a4—a5 f5—e4

43. g1—f2 en staat beter,

maar heeft niet veel kans

op winst.

In plaats dus dat wit

bij den 36en zet den L

vastzet, valt hij hem van

ter zijde aan, waarop dat

stuk ontsnappen kan. Zw.

redt echter den L niet,

maar dekt hem met

36. b8+b3

Nu nog had wit den L

kunnen winnen, b.v.

37. e7—e8D b3—b1!

38. g1—f2 b1—f1!

39. f2—g3 h8+e8

40. e3+d3! d5—c of e4

41. f6—d6

of:

37. h8+e8

38. e3+e8 b3—b1!

39. g1—f2 b1—f1!

40. f2—e3 f1+f6

41. e3+d3 met gelijk spel.

Na den 47en zet van

zwart (e8+e7!?) verkreeg

Wit nog een kans op re-

mis, vooral als hij bij den vorigen zet reeds g2—g4, of h2—h4 gespeeld had, wat zijn spel was. In aanmerking genomen, dat de pion a6 op een zwart veld D moet halen en zwart een witten L heeft, had wit toch nog moeten beproeven om de g- en h-pions tegen h7 te ruilen en met den K, terwijl die van zwart zich van den witten a-pion meester maakt, naar a1 te snellen, ten einde het spel onbeslist te houden.

Schotsch Gambiet.

27 Maart 1882.

Wit. L. A. N.

Zwart C. E. A. D.

1. e2—e4	e7—e5	13. a4+c6 !	d8—d7
2. g1—f3	b8—c6	14. c6+a8	c8—e7
3. d2—d4	e5+d4	15. a8+h8 (³)	d7—g4
4. f1—c4	f8—c5	16. g2—g3	g4—h3
5. 0—0 (¹)	g8—f6	17. c1—g5 !	e7—d7
6. e4—e5	d7—d5	18. h8—d8 ! (⁴)	d7—c6
7. c4—b5	f6—e4	19. d8—e8 ! (⁵)	c6—b7
8. c2—c3 (²)	d4+c3	20. a1—b1 !	c5—b6
9. b1+c3	e4+c3	21. b1+b6 !	a7+b6 en
10. b2+c3	c8—g4	volg. of naastvolg. zet	
11. d1—a4	g4+f3	†	
12. b5+c6 !	b7+c6		

(¹) Komt zelden voor, maar kan geschieden. De sterkste zet is echter ongetwijfeld 5. c2—c3.

(²) Op 8. f3+d4 had kunnen volgen K—; 9. d4+c6, b7+c6; 10. b5+c6, c8—a6, enz.

(³) De begeerigheid bedriegt de wijsheid. Wit had zich met de kwaliteit moeten vergenoegen en spelen. 15. a8—b7. Nu is hij verloren.

(⁴ Op 18. e5+e6 ! volgt f7+e6 en bij 19. h8—g7 !, d7—c6.

(⁵ Zwart had zich langer kunnen verdedigen door ! te geven op a8. Het spel had dan den volgenden wel opmerkelijken loop kunnen nemen :

19. d8— a8 !, c6—b6 ; 21. f1—b1 ! c6—a5 ;
22. b1—b5 !, a5+b5 ; 23. c3—c4 !, b5+c4 ; 24.
a1—c1 !, c4—d3 ; 25. c1—d1 !, d3—e2 ; 26.
d1—d2 !, e2—e1 en geeft in 2 zetten mat.

EEN MISLUKTE

Variatie op het Evans gambiet.

Reeds lang dekt de groene zode ook hem , die voor het eerst op eene zecreis die variatie op het Giuoco piano invoerde, welke naderhand onder den naam van „gambiet van kaptein Evans” aan zoovelen stof tot denken gaf, en zoo dikwijls op aangename wijze de gymnastie des geestes heeft geoefend. De eerste keer, dat kaptein Evans dat gambiet speelde, bracht hij den zet, waardoor het spel naar hem genoemd is, niet den 4en maar den 5en zet in toepassing, nl.

1. $\frac{e2-e4}{e7-c5}$, 2. $\frac{Pg1-f3}{Pb8-c6}$, 3. $\frac{Lf1-c4}{Lf8-c5}$. Deze

eerste drie zetten bepalen, gelijk men weet het Giuoco Piano door prof. ANDERSEN schertsenderwijs Piano Pianissimo genoemd. Hierop liet Kapt. EVANS als 4en

zet volgen 4. $\frac{K-}{Pg8-f6}$, 5. $\frac{b2-b4}{}$. Naderhand

bracht men dien 5en zet b2—b4 reeds bij den 4en zet in toepassing. Nu zijn er gelijk onzen vriendelijken lezer

bekend is een stroom van variaties in dit gambiet toe-
past en het lust mij volstrekt niet mijn lezend pu-
blik te vervelen met eene dorre opsomming van de
varianten in deze spelopening gebezigd, doch ik wilde
slechts, getrouw aan den titel van dit stukje, eene
mislukte variatie ten tooneele voeren.

Twee kampioenen van naam en geboorte, speelden
aldus :

1. $\frac{e2-e4}{c7-e5}$, 2. $\frac{Pg1-f3}{Pb8-c6}$, 3. $\frac{Lf1-c4}{Lf8-c5}$, 4. $\frac{b2-b4}{Lc5+b4}$,
5. $\frac{c2-c3}{Lb4-a5}$, 6. $\frac{K-}{d7-d6}$, 7. $\frac{d2-d4}{e5+d4}$, 8. $\frac{c3+d4}{La5-b6}$,
9. $\frac{d4-d5}{}$ Nu speelde zwart niet gelijk men gewoon is,

9. $\frac{d4-d5}{Pc6-a5}$, maar $Dd8-f6$. Zwart offert dus het
paard c6 op om den toren a1 te veroveren. Doch dit
bekwam zwart slecht. Wit speelde 10. $\frac{d5+c6}{Df6+a1}$,

11. $\frac{Lc4+f7}{Ke8-f8}$! en zwart verloor na nog een aantal

zetten het spel. Nu meende de schaakkalender 1881,
dat zwart niet had moeten spelen 11. $Ke8-f8$
maar $Ke8+f7$ en dan het spel zou hebben gewonnen.
Dat dit eene dwaling is leeren de volgende zetten :

11. $\frac{Lc4+f7}{Ke8+f7}$!, 12. $\frac{c6+b7}{Lc8+b7}$, 13. $\frac{Dd1-b3}{d6-d5}$!,

14. $Lc1-b2$ en wit staat beter. En toch moet er
nog opgepast worden, om het spel van wit tot winst
te voeren. Ondergeteekende heeft het geluk gehad de
zaak voor zwart opvattende het spel te winnen. *Het
geluk*, want bij juiste voortzetting houdt wit het
betere spel.

Het spel, dat ik won zal ik X contra HAAKMA
TRESLING noemen, en 'k zal de zetten voor het gemak
der lezers nog eens herhalen.

Wit.

X.

1. c2—e4 e7—e5
2. Pg1—f3 Pb8—c6
3. Lf1—c4 Lf8—c5
4. b2—b4 Lc5+b4
5. c2—c3 Lb4—a5
6. K— d7—d6
7. d2—d4 e5±d4
8. c3+d4 La5—b6
9. d4—d5 Dd8—f6
10. d5+c6 Df6+a1
11. Lc4+f7! Ke8+f7
12. c6+b7 Lc8+b7
13. Dd1—b3! d6—d5
14. Lc1—b2 Da1+b2
15. Db3+b2 d5+e4

Zwart.

HAAKMA TRESLING.

- (1) 16. Pf3—g5! Kf7—g6
17. Pg5—e6 Pg8—f6
- (2) 18. Pe6+c7 Ra8—b8
- (3) 19. Pc7—b5 Rh8—f8
- (4) 20. h2—h3 e4—e3
21. f2+c3 Lb7+c3!
- (5) 22. Kg1—h2 Pf6—g4!
23. h3+g4 Rf8+f1
24. Db2—c2! Kg6—g5
25. Kh2—h3 Rb8—f8
26. Pb1—c3 Rf1—h1!
27. Kh3—g3 Lc3—f2!
28. Dc2+f2 Rf8+f2
29. Kg3+f2 Rh1—h2
- en wint.

(1) In dit geval ware Pf3—e5 beter geweest. Wit kon dan consequent spelen op de afruiling van een der zwarte loopers, die nu een sterke stelling innemen, en er vooral toe hebben meêgewerkt om het spel van zwart tot winst te voeren. Ik zal dit in eene korte analyse aantonen.

16. $\frac{Pf3-e5!}{Kf7-e6}$, 17. $\frac{Pe5-c4}{Pg8-e7}$; plaatste het paard

zich op f6, dan volgde Db3—e5! De koning moest zich plaatsen op f7 of nog minder d7, waar de vijandelijke roch van f1 uit hem zou bedreigen, dus op f7; het witte paard neemt van c4 uit den looper b6 't zij die met den a of den c pion terug genomen wordt, de witte dam plaatst zich op c7 met schaak en ver-overt looper b7; daarom is het beter dat het paard zich op e7 plaatst, dan wordt die voor zwart noodlottige combinatie verijdeld. Neemt soms de dam den pion g7, dan plaatst de roch zich op g8, en wit zal zich wel twee maal bedenken alvorens ook nog pion h7 te veroveren, 't welk een hoogst gevaarlijke

aanval op den witten koningsvleugel ten gevolge zou hebben.

18. $\frac{Db2-e5!}{Kc6-f7}$, 19. $\frac{Pc4+b6}{c7+b6}$ en wit staat beter,

doch de partij kan nog lang duren, daar de macht, waarover wit te beschikken heeft te gering is, om het spel van zwart dadelijk te forceeren.

(2) Deze cavallerie manoeuvres zijn zeer elegant, maar kosten te veel tijd. Zwart ontwikkelt ongemerkt zijn spel.

(3) Het paard ware veel beter naar e6 gegaan, bv.:
19. $\frac{Pc7-e6}{Rh8-e8}$, 20. $\frac{Pe6-f4!}{Kg6--f5}$. Nu staat het spel

van wit ook sterker dan dat van zwart, en wit heeft nu geen onverwachten aanval te vreezen, wijl het paard op f4 eerder ter verdediging bij de hand is dan in het hoofdspel, waar het werkeloos op b5 blijft staan.

(4) Wit ruikt lont. Kon het paard van f6 onverhinderd naar g4 rukken, dan was het spel van wit verloren. Trouwens op winst kan wit in deze positie ook niet meer rekenen.

(5) Dit is een b vue, maar slechts schijnbaar. Het spel van wit is verloren, hoe hij ook spele, bv.

22. $\frac{Kg1-h1}{Pf6-e4}$, 23. $\frac{Rf1+f8}{Rb8+f8}$, 24. $\frac{Kh1-h2}{Rf8-f1}$,
25. $\frac{Db2-e2}{Le3-g1!}$, 26. $\frac{Kh2-h1}{Lg1-f2!}$, 27. $\frac{De2+f1}{Pc4-g3!}$,
28. $\frac{Kh1-h2}{Pg3+f1!}$, 29. $\frac{Kh2-h1}{Pfl-e3}$ en zwart wint.

De aandachtige schaakspeler zette 't spel eens in deze positie op en ga na, hoe veel fraaie combinaties er voor zwart bestaan, om naar omstandigheden op het spel van wit te ageeren.

WINSCHOTEN, Juli 1882.

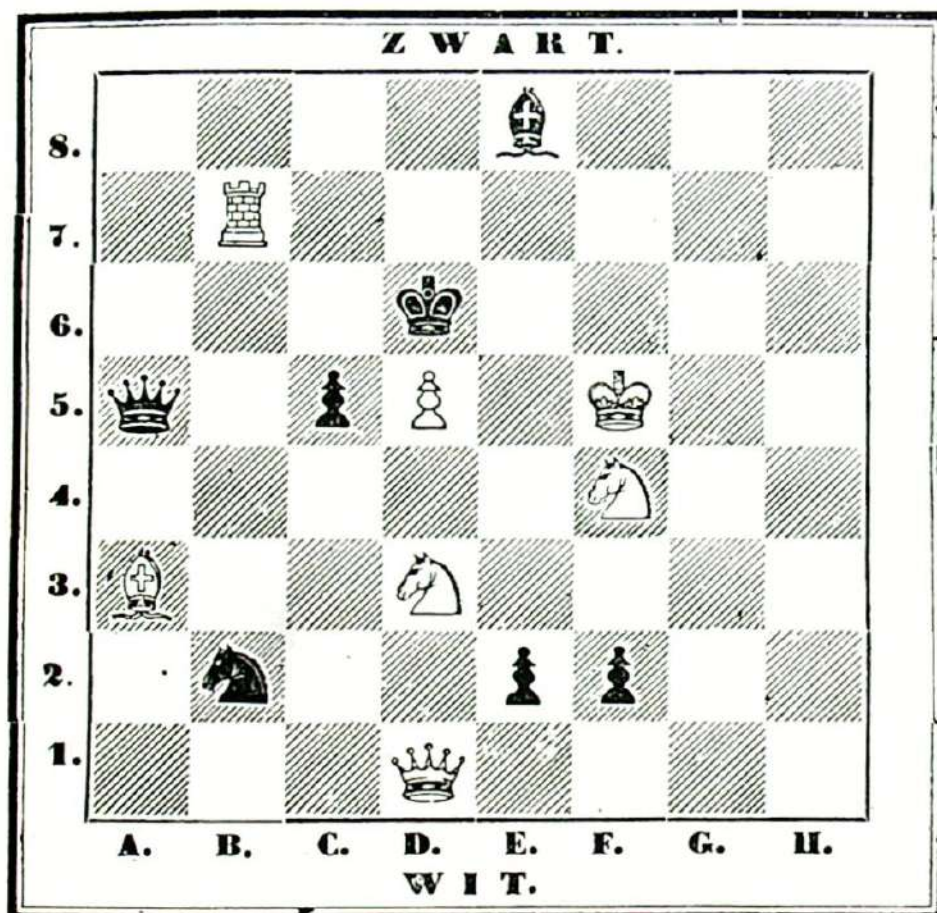
T. HAAKMA TRESLING.

SCHAAKRAADSEL

VAN

C. E. A. D.

Wit trekt zijn laatsten zet terug en geeft
dan in een zet mat.

Schaakstudie van C. E. A. DUPRE te Rotterdam.

Wit. Koning d4, Looper e2, Pion h3.

Zwart. Koning a3, Pionnen a5 en h4.

Wit begint en wint.

1. K—c3 A of B

A.

1. K—a4

2. e2—c4 K—a3

3. c4—b3 a5—a4

4. b3—c2 K—a2

5. c2+a4 K—a3

Op 5....., K—a of b1
volgt 6. a4—b3 met ge-
lijke stelling als nu bij
den 10den zet.

6. a4—d1 K—a2

7. d1—b3 ! K—a3

Voor 7....., K—a of
b1, zie voorgaande noot.

8. K—c4 K—b2

9. K—b4 K—onv.

10. K—c3 K—onv.

11. b3—g8 K—onv.

12. K—d3 K—b2

13. K—e4 K—c3

14. K—f5 K—d4

15. g8— a2* K—c5⁽¹⁾

16. K—g5 K—d6

17. K+h4 K—e7

18. K—g5 K—f8

19. K—g6 en wint.

(1)

15. K—d3 of e3

16. K—g5 K—e4

17. K+h4 K—f5

18. K—h5 K—f6

19. K—h6 en wint.

B.

1. K—a2

2. e2—d1 K—1

Voor 2..... K—a3, zie A.

Op 2..... K—b1

3. d1—b3 K—a1

(Als 3...., K—c1; 4. b3—
c2, a5—a4; 5. c2+a4,
K—b1; 6. a4—b3, zie de
eerste noot bij A.)

4. K—c2 a5—a4

5. b3+a4 K—a2

6. K—c3 K—a3

7. a4—c2 K—a2

8. c2—b3! K—a3

9. K—c4 K—b2

10. K—b4 K—onv.

11. K—c3 en verder als A.

3. K—b3 a5—a4!

Op 3..... K—b1

4. d1—c2! K—a1

(Als 4....., K—c1; 5.
K—c3, a5—a4; 6. c2+a4,
K—b1; 7. a4—b3, zie de
eerste noot bij A.)

5. K—a3 a5—a4

6. c2+a4 K—b1

7. K—b3 K—a1

(bij 7....., K—c1; 8.
Kc3, K—b1; 9. a4—b3,
enz.

8. a4—b5 K—b1

9. b5—c4 K—c1 of a1

10. K—c3 en verder als bij A.
4. K—+a4 K—b2
Op 4....., K—a2 of b1
5. K—b4 K—al of b1
(bij 5....., K—a2; 6. d1—a4, K—b1 of al; (als 6...., K—b2; 7. a4—b3.)
7. K—b3 en verder als in de voorgaande noot.)
6. K—c3 K—a2
7. d1—b3! K—a3
8. K—c4 K—b2
9. K—B4 K—onv.
10. K—c3 en verder als bij A.
5. K—b4 K—c1
Op 5....., K—a2; 6. d1—a4, en 5....., K—al, of b1; 6. K—c3, zie voorgaande noot.
6. d1—a4 K—d2
Op 6....., K—b2; 7. a4—b3. Op 6...., K—b1; 7. K—b3.
7. K—c4 K—e3, of e2
Op 7....., K—c1 of e1;
8. K—c3, of d3.
8. a4—c2* K—f4
Op 8...., K—d2; of e3;
9. c2—f5 of b1. Op 8...., K—f2 of f3; 9. K—d5. Op 8...., K—anders; 9. K—d4.
9. K—d5*K—g, f of e3.
Op 9....., K—g5; 10. K—e5.
10. c2—f5 K—f4
Op 10..... K—e, f of g3
11. K—e5 K—evenzoo.
12. f5—e6 K—evenzoo.
13. K—f5 of e4, enz.
11. K—e6 K—g5 of anders
12. K—e5 K—h5
Op 12.... K—h6
13. K—f6 K—h5
14. K—g7 K—g5
15. f5—g6, enz.
13. K—f6 K—h6
14. f5—e4 K—h5
15. K—g7 K—g5
16. e4—g6 K—f4
17. K—f6 K—g3
Op 17...., K—f3, of e3;
18. K—e5.
18. g6—f5 K—f4
19. f5—e6 K—e4, of anders
20. K—g5 K—e5
Op 20.... K—d4
21. K—+h4 K—e5
22. K—g5* K—+e6
23. K—g6 en wint.
21. e6—a2 e5—d6 of e4
22. K—+h4 en wint, als onder A is aangetoond.
-
- Het is duidelijk, dat wit, als zwart 1...., a5—a4 speelt, met 2. e2—d1 of b5 vervolgt en het spel aan 't bovenstaande gelijk wordt. Wit kan altijd bij den 10den of 11den zet de beslissende stelling: W. K. c3, Lb3 of c4. Z. K. a, b of c1, afdwingen, onverschillig wie dan aan den zet is.

Iets over het oplossen van

SCHAAKPROBLEMEN.

Vaak wordt bij het oplossen van schaakproblemen verkeerd te werk gegaan, omdat de strekking van 't probleem verkeerd begrepen wordt. Wij achten het daarom niet ondienstig op die fout te wijzen en tevens mede te deelen, hoe schaakproblemen behooren opgelost te worden, wil men er nut van trekken.

Velen zijn van meening, dat het oplossen van schaakproblemen even als het schaken zelf zoo erg moeielijk is; bij geen van beiden is dit geheel waar, wanneer men slechts van meet af begint en geleidelijk opklimt. Wat de problemen betreft, beginne men met de eenvoudigste soort, die in 2 zetten en wel met de gemakkelijksten daaruit; na een groot aantal daarvan opgelost en eene zekere vaardigheid daarin verkregen te hebben, wage men zich eerst aan die in 3, — waaronder reeds enkele harde noten voorkomen, — handele met die in 3 even als met die in 2, om daarna over te gaan tot die in 4 en dan weder tot die in 5, welke men wel als de moeielijksten mag beschouwen.

Er zijn schakers die vrij goed schaken, zich dat althans verbeelden, en niet in staat zijn een probleem in 2 zetten op te lossen! In plaats van met een weinigje inspanning van den geest zich daarin te oefenen, vinden zij het veel gemakkelijker zich de op-

lossing te laten wijzen, om er dan bij anderen mede te pralen. Problemen voor niets meer dan aardige kunstjes houdende, zien zij met ietwat voorname minachting er op neer en verzinnen, om hunne onkunde te verbergen, allerlei voorwendsels en drogredenen, zooals: „och, ik heb er geen plezier in”, of „ik heb geen geduld voor die *dingen*”, of „geen tijd”, of „zij kosten zooveel hoofdbrekens” (voor hen zeer waar). Soms tijds willen zij zelfs betoogen, dat het oplossen van Schaakproblemen tijdverspillen is, „welk nut steekt er in”? zoo vragen zij, „problemen zijn kunstig opgestelde standen, die zelden of nooit in de partij voorkomen”; of zij beweren dat degene, die mat geeft, gewoonlijk zoo’n overmacht heeft, dat het geen kunst is om te *winnen*, waarop het toch in de partij slechts aankomt. En al die fraaie praatjes moeten slechts dienen, om niet te doen blijken, dat zij het niet kunnen. Den vos in de fabel waren de druiven te zuur!

Een STAUNTON zou deze genieën, die niet eens 2 zetten vooruit kunnen zien, niet veel hooger schatten dan schaakschuivers (*) want

Even als er bestaan twee soorten van negers,

De heuschelijke en de schoorsteenvegers. (*De Schoolm.*)
zoo bestaan er ook twee soorten van schakers, de schaakspelers en de schaakschuivers; het spel der eersten tintelt van geest, de laatsten maken, gelijk onze DIDYMUS zoo treffend gezegd heeft,

Van ons diepzinnig schaakspel

Helaas! een zielloos vaakspel.

Zij verschuiven de houten poppetjes op het bord heen en weer, maar het vernuft, dat hen bezielen en hunne bewegingen besturen moet, ontbreekt!

(*) STAUNTON, in zijn tijd een der sterkste schakers van Engeland, stelde vast, dat een schaakspeler van den eersten rang in staat moet zijn om zeven zetten vooruit te zien.

Eene wederlegging zijn die armzalige drogredenen niet waard, zij veroordeelen zich zelve als uitvluchten, voor degenen die er zich niet door laten bedotten, wel eens gemakkelijk om aan te hooren. Een paar woorden echter over die, welke onnadenkenden konde misleiden, dat namelijk probleemstellingen zelden of nooit in de partij voorkomen. Precies dezelfde stand voorzeker niet, gelukkig evenwel behoeft dat niet: bestond het schaakspel slechts in eene van buiten geleerde les, dan verdiende het gewis niet zoo hoog te staan, — maar *analoge* stellingen, d. w. z. stellingen waarop men dezelfde geestige gedachte kan toepassen, welke men zich uit een of ander probleem herinnert, komen wel degelijk voor. Een voorbeeld uit vele. Eene partij tusschen den Heer STEINITZ en schrijver dezes, bood na den 27sten zet den volgende stand aan: *Wit*: Kg1, De3, Rd1, Pe4, pionnen a3, b2, f2, g2, en h2. *Zwart*: Kg8, Db6, Rd8, Pd4, pionnen a5, b7, c6, f6, g7 en h7.

Geholpen door zijne uit de problemen opgedane kennis, doorzag Wit, die aan de beurt was, dat zich hier eene gelegenheid voordeed om het zoogenaamde stikmat toe te passen. Hij speelde daarom 28. e4—d6, (*Zwart*) c6—c5; 29. d1+d4! Na zich vergewist te hebben, dat hij, den R nemende, in 5 zetten mat zou worden en dat hij evenmin met R. of D. het P. kon nemen, zei S. „bravo, zeer goed”, en legde zijn K. neer, ten bewijze dat hij de partij opgaf. (†)

Een bewijs dat men zelfs op die manier onmiddellijk

(†) Het mat zou na 29.... c5+d4 aldus gegeven zijn: 30. c3—c6!, g8—h8; 31. d6—f7!, h8—g8; 32. f7—h6!, g8—h8; 33. e6—g8!, d8+g8; 34. h6—f7 †. S. speelde echter bij die gelegenheid 6 partijen te gelijk en zou anders zonder eenigen twijfel wel doorgrond hebben, dat 28. e4—d6 eene diepere betekenis had dan alleen d4 te bedreigen. In eene daarop gevolgde partij, man tegen man, zette hij het ons dan ook betaald.

voordeel kan trekken uit zijn probleemkennis. Maar al ware dat niet zoo, wij herhalen: het behoeft niet; want niet daarin juist is het nut der problemen gelegen.

Bij het volgen eener goede methode, maar ook dan alléén, is het oplossen van schaakproblemen zeer nuttig en oefent het een gunstigen invloed uit op ons doorzicht in de partij. Immers evenals ons in onze jeugd geen raadseltjes werden opgegeven, louter uit aardigheid, maar om ons denkvermogen te oefenen (daarom zijn raadsels zelfs voor ouderen nog zeer nuttig); evenals wij op school geen sommen moesten maken, ten einde de uitkomst te weten wanneer ons op lateren leeftijd een dier vraagstukken voorkwam, maar om te leeren rekenen; zoo leert ons eene doelmatige manier van oplossen der problemen: vooruitzien, berekenen, combineeren, in één woord schaken! Het ontwikkelt ons voorstellingsvermogen, het leert en gewent ons in de partij de positie vast te houden en te doorgronden, bij elke verandering die zij telkenmale ondergaat, als wij haar uit het hoofd ontleden, d. i. de gevolgen berekenen van onzen zet en van dien der tegenpartij, b. v. als Wit dat doet, zijn de beste zetten voor Zwart die en die, dan kan Wit spelen zoo of zoo, waarop Zwart moet antwoorden met, enz., enz. Daarin is het groote nut der problemen gelegen. Niet het *kennen* der oplossing, niet het *weten* alleen hoe het mat gegeven wordt, maar de oplossing in al hare vertakkingen zelf opgespoord en gevonden te hebben, dat is de hoofdzaak. Zoo leeren en vermaken ze tevens!

Maar, hooren wij vragen, waarin bestaat eene goede methode, eene doelmatige manier van oplossen?

In de gulden les door LABOURDONNAIS ons gegeven: *men losse de problemen op zonder een stuk te verzetten*. Wij voegen er den raad bij, dien L. zelf wellicht zou gegeven hebben, als toen reeds de diagrammen met figuren in zwang waren geweest, men trachte er zich aan te gewennen om de problemen van het diagram af

op te lossen, dan komt men vanzelf niet in de verleiding om de stukken aan te raken en heeft bovendien nog het voordeel, dat men ze niet telkens behoeft op te zetten. (§) Zij echter, die gemakkelijker zien op het bord, kunnen de positie opzetten, maar behooren zich streng aan bovenstaand voorschrift te houden. Aanvankelijk gaat het niet zoo gemakkelijk, doch men geve liever een probleem op, dan zijn toevlucht te nemen tot het verderfelijke probeeren, hetwelk het gezicht veeleer bederft en den speler slechte gewoonten doet aannemen, daar men immers in de partij toch de gevolgen van een zet niet onderzoeken mag, door de stukken te verplaatsen.

Om bij het oplossen zooveel mogelijk geleidelijk te werk te gaan, bevelen wij een manier aan, waarbij wij ons steeds goed bevonden hebben. Men vange aan met de stelling te verkennen. Hoe staan de stukken van Zwart, kunnen zij zich bewegen of staan zij vast? Welke uitwegen heeft de K. van Zwart (aannemende, zooals gewoonlijk, dat deze mat gezet moet worden) en welke velden zijn hem ontzegd? Over welke krachten beschikt Wit? Staat zijn R. ook bloot aan schaak, want dat beperkt Wit in zijne zetten. Kan Wit of Zwart rokkeeren? Zijn er pionnen die een stuk kunnen halen? Kan Wit ook een pion en passant slaan? Dit laatste kan alleen gebeuren als beide pionnen, op de 5de rij, naast elkander staan.

Heeft men zich hiervan op de hoogte gesteld en, eenmaal gewoon zoo te beginnen, gaat dat zeer vlug, dan vrage men zich af: wat is hier de sterkste zet, welke zet beperkt Zwart het meest in zijne verdediging? Treft die zet geen doel, dan beoordeel men maar hetgeen men opgemerkt heeft bij het falen van dien zet, welke andere meer kans van slagen biedt. Meent men eindelijk de oplossing gevonden te hebben, dan kan

(§) Het oplossen van het papier af is zeer geriefelijk en volstrekt niet moeielijk. Met een probleem- of schaakboekje bij zich kan men in een ledig uur, b.v. reizende in een spoorwagen en ook bij velerlei andere gelegenheden, zonder bord of stukken, zich opperbest vermaken.

men de stukken verplaatsen om te zien of zij juist is; blijkt het echter dat men zich vergist heeft, dan zet men de stukken weer terecht en doorgrondt de positie op nieuw.

Dit herhale men totdat men zich overtuigd heeft de juiste oplossing, tegen elke verdediging van Zwart, (hoofdspel en varianten) gevonden te hebben. (*)

Wanneer men op deze wijze een aantal problemen goed opgelost heeft, van de eenvoudigste af trapsge wijze opklimmende; dan zal men ondervinden gaandeweg scherper en verder te leeren zien, wat juist van zooveel belang is bij het spelen der partij, ja, waarin het geheele geheim bestaat van goed te schaken. Die nauwkeurig het verst vooruitziet, m. a. w. de gevolgen van een zet over het grootste aantal volgende zetten zuiver berekenen kan, is ontegenzeggelijk de sterkste schaker.

Hebben wij getracht het nut der problemen in het licht stellen, men wane van een anderen kant niet, dan een veelvuldig oplossen van problemen alleen voldoende is om goed te leeren schaken; het is slechts een deel van het geheel, de probleemstudie behoort bij de studien der andere deelen en mag evenmin als genen veronachtzaamd worden.

Ten slotte nog de raad: men ture niet al te lang achtereen op hetzelfde probleem. Kan men in weerwil eener ernstige poging de oplossing niet vinden, dan late men het vraagstuk stilletjes rusten tot een volgende keer. Een paar *nog onvermoeide* oogen doen vaak wonderen!

C. E. A. D.

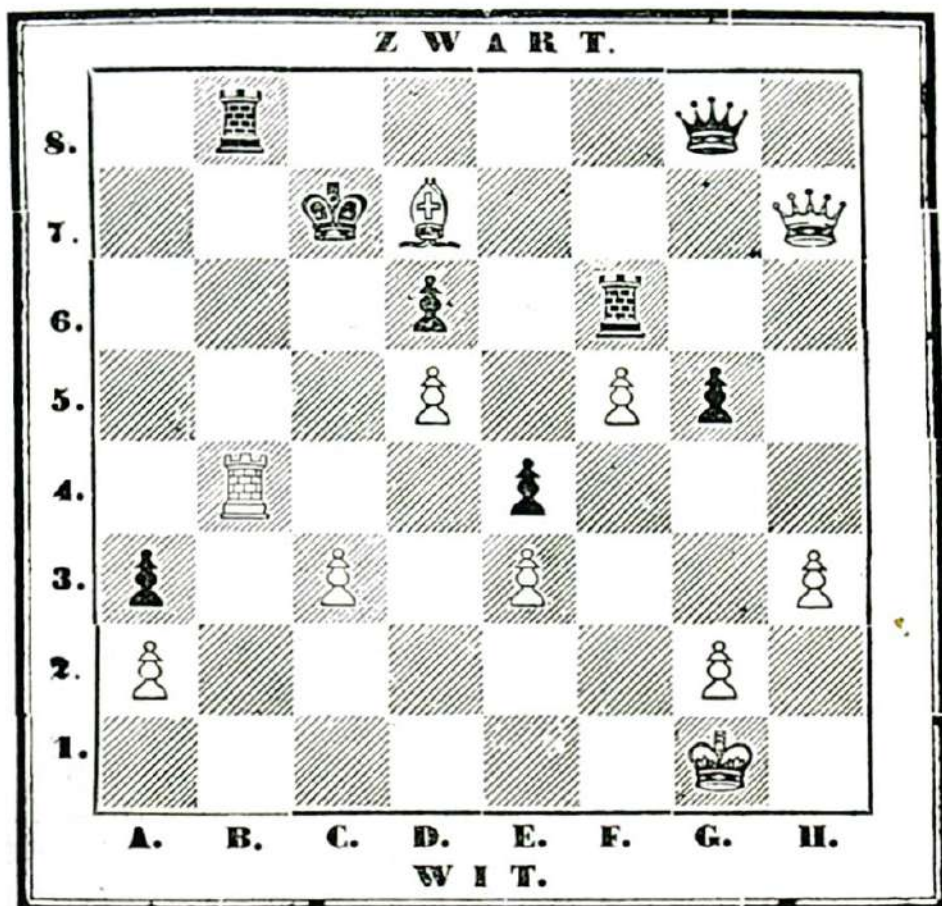
(*) Lost men van het diagram op, dan moet men de preef uit het hoofd doen, wat veel leerzamer is en daarom ook de voorkeur verdient, al gebruikt men het bord.

Weener Schaakcongres.

Aan 't einde van den 27sten speeldag hadden MASON en STEINITZ ieder 19 winstpunten, WINAWER 18, MACKENZIE en ZUKERTORT $17\frac{1}{2}$, BLACKBURNE 16, ENGLISCH $15\frac{1}{2}$, enz.

De voordeelige wending ten gunste van MASON werd verkregen door eene partij, die hij op meesterlijke wijze van WINAWER won. Hieronder is het verrassend einde dezer partij als opgave afgedrukt.

Wit (MASON) speelt en wint.
Door welke zetten?

Partij D — B. Sch. Kal. 1881, bldz. 25.

Positie na den 57en zet van Wit :

Wit : Kf5, Ld6, Pa7, pionnen : a3, c3, d4 en e5.

Zwart : Kf7, Pc7 en e6, pionnen : b5, c4, d5.

Wit beslist het spel in weinige zetten.

57.	e6—g7!	65. f6—f7	e8—d6!
58. f5—g5	g7—e6!	66. f7—f8	d6—f5
Op 58....,	g7—e8	67. a7—c6!	d8—c7
59. d6+c7	e8+c7	68. e6—e7 en wint.	
60. g5—f5	f7—e7	(¹)	
61. f5—g6	e7—f8	60....,	e8—d8
62. g6—f6	c7—e8!	Op 60....,	e8—d7
63. f6—e6 e8—c of g7!		61. d6+c7	e6+c7
64. e6—d7 en wint.		62. g6—f7	d7—d8
59. g5—h6	f7—e8		of c7—e6
Op 59....,	f7—g8	63. e5—e6	} en wint.
60. h6—g6	e6—f8!	of	
61. g6—f6	c7—e8!	a7—b5	
	of f8—e6	61. g6—f6	d8—e8
62. f6—e7 en wint.		Op 61....,	d8—d7
60. h6—g6	e6—f8! (¹)	62. d6+c7	enz. zie
61. g6—g7	f8—e6!		boven.
62. g7—f6	e8—d8	62. d6+c7!	e6+c7
Op 62....,	e8—d7	63. e5—e6	e8—f8
63. d6+c7	e6+c7	64. a7—c8	c7—e8!
64. f6—f7	d7—d8	Op 64....,	f8—e8
	of c7—e6	65. c8—d6!	e8—d8
65. e5—e6	} en wint.	66. f6—f7	en wint.
of		65. f6—e5	e8—c7
a7+b5		66. e5—d6	c7—e8!
63. d6+c7	e6+c7	67. d6—d7	e8—f6!
64. e5—e6	c7—e8!	68. d7—d8	en wint.
Op 64....,	d8—e8		
65. a7—c8	onv.		
66. c8—d6	en wint.		

8 Jan. 82.

GUIOCO PIANO.

ZUIDEMA.

HAAKMA TRESLING.

*Wit.**Zwart.*

1. e2—e4	e7—e5	16. Db3—c3	Pc5—d3 ⁽³⁾
2. Pg1—f3	Pb8—c6	17. Re1—e2	Pd3—f5
3. Lf1—c4	Lf8—c5	18. Re2—c3	e6+d5
4. c2—c3	Pg8—f6	19. Pf3+c5	d6+e5
5. d2—d3	d7—d6	20. e4+d5	De7—g5
6. Lc1—e3	Lc5—b6	21. g2—g3	Pf5—h3!
7. Pb1—d2	Lc8—e6	22. Kg1—g2	Rf8—f2!
8. Lc4+e6	f7+e6	23. Kg2—h1	Ra8—f8*
9. Le3+b6	a7+b6	24. Pd2—e4	Rf2—f1!
10. K—	K—	25. Ra1+f1	Rf8+f1!
11. d3—d4 ⁽¹⁾	e5+d4	26. Kh1—g2	Rf1—g1!
12. c3+d4	Dd8—e7	27. Kg2—f3	Dg5—f5!
13. Rf1—c1	Pf6—d7	28. Kf3—c2	Df5—f1!
14. d4—d5	Pc6—e5	29. Ke2—d2	Df1—d1+
15. Dd1—b3 ⁽²⁾	Pd7—c5		

⁽¹⁾ Hierdoor versterkt wit 't centrum van Zwart.⁽²⁾ Door den volgenden zet van zw. ziet men, dat wit zich een tempoverlies op den hals haalt.⁽³⁾ De voordeelige gevolgen voor zwart van wits tempoverlies zijn duidelijk.**Schotsch Gambiet.**

OFFERHAUS.

H. HEYS V. ZOULTEVEEN.

*Wit.**Zwart.*

1. e2—e4	e7—e5	10. Pg5+h7	Kg8+h7
2. Pg1—f3	Pb8—c6	11. Dd1—h5!	Kh7—g8
3. d2—d4	e5+d4	12. Lc4+d5	Lc8—f5
4. Lf1—c4	Lf8—c5	13. Pb1—c3	c7—c6
5. c2—c3	Pg8—f6 ⁽¹⁾	14. Ld5—e4	Lf5+e4
6. Pf3—g5 ⁽²⁾	d7—d5 ⁽³⁾	15. Pc3+e4	Lc5—e7
7. e4+d5	Pf6+d5	16. Rf1—d1	c6—d5
8. K—	K—	17. Lc1—e3	Dd8—b6
9. c3+d4	Pc6+d4	18. Dh5—e5	Pd4—e6

19. Ra1—b1	f7—f6	26. Dh5+c2	Db6—e6
20. De5—f5	Ra8—c8	27. De2—d3	Kg8—f7
21. Pe4—d6*	Pe6—d4	28. Dd3—d7 ⁽¹⁾	De6+d7
22. Df5—d5!	Kg8—h8	29. Rd1+d7	b7—b6
23. Pd6+c8	Pd4—e2!?	30. Le3—f4	Rc8—e8
24. Kgl—h1	Rf8+c8	31. Rb1—c1	Na eenige
25. Dd5—h5!	Kh8—g8	zetten aband. zwart.	

(1) d4—d3 is de gewone zet.

(2) e4—e5 en daarna c4+d4.

(3) De Rochade was te verkiezen.

(4) Wit speelt zeer energiek en consekwent op afruiling nu hij de kwaliteit gewonnen heeft.

NB. Eene zeer interessante partij!

Een der belangrijkste schaakwedstrijden, die ooit heeft plaats gehad, is geëindigd. Alle medestrijders in dien kamp zijn schakers van den eersten rang; zelfs hun, die de meeste partijen verloren, gelukte het in enkele schitterend gespeelde partijen de eerste meesters te verslaan. Zoo moest na hevigen strijd zelfs STEINITZ de knie buigen voor den Amerikaan WARE. Hoewel STEINITZ in 't begin, misschien menigen medestrijder te gering schattende, eenige partijen, deels tengevolge van strategische bévues, deels door groote fouten, tot groote verwondering der schaakwereld had verloren, in 't vervolg van den wedstrijd bleek het van dag tot dag duidelijker, dat zijn buitengewone sterkte in 't spel gedurende de laatste negen jaren, waarin hij aan tournooien geen deel genomen had, volstrekt niet verminderd was. Op zijne eerste nederlagen volgde overwinning op overwinning en na verloop van ongeveer drie weken zien wij hem op de plaats die hem toekomt, aan 't hoofd der overwinnaars.

Het Weener tournooi gaf ook WINAWER na vele jaren de eerste gelegenheid om de diepte en de grondigheid van zijn spel schitterend aan 't licht te brengen.

Met den einduitslag van dezen wedstrijd geven we u eenige der fraaiste partijen.

INTERNATIONAAL SCHAAKCONGRES TE WEENEN.

Bird	Blackburne	Englisch	B. Fleiszig	Hruby	Mackenzie	Mason	Meitner	Noa	L. Paulsen	A. Schwarz	Steinitz	Tschigorin	Ware	Weisz	Winawer	Wittek	Zukertort	Gezamentl. resultaat
Bird	0	-	-	X	-	X	X(-)	5(X)	5	-	-	-	X	X(-)	-	5(-)	-(-)	12
Blackburne	X	0	5	X	-	5	5	-	5	5	X	X	X	-	X	X	5	21 1/2
Englisch . .	X	5	5	5	5	5	5	X	X	5	5	5	X	5	-	5	5	19 1/2
B. Fleiszig .	X	0	5	5	-	5	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Hruby . . .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	16
Mackenzie .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	22 1/2
Mason . . .	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	23
Meitner . . .	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	13
Noa	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	9
L. Paulsen .	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	18 1/2
A. Schwarz	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	15
Steinitz . .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	24
Tschigorin .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	13
Ware	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10
Weisz	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	16 1/2
Winawer . .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	24
Wittek . . .	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	18
Zukertort . .	X	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	22 1/2

De in de voorgaande lijst gebruikte teekenen beduiden:

x = gewonnen, - = verloren, 5 = remis.

De () beteekenen, dat de partijen door 't wegblijven van den een, den ander als gewonnen zijn toegekend. Noa eindigde met de 17de, FLEISZIG met de 20ste partij.

Kieseritzky-Gambiet.

STEINITZ.

ZUKERTORT.

Wit.

Zwart.

1. e2—e4	e7—e5	Pd7—b6, zoo ook is Pe2+
2. f2—f4	c5+f4	f4 slecht wegens Ph5—g3
3. Pg1—f3	g7—g5	13., Lc8+d7
4. h2—h4	g5—g4	14. Dd1—d3? Ra8—c8
5. Pf3—e5	Pg8—f6	Rf8 beter)
6. Lf1—c4	d7—d5	15. Pe2+f4 Rf8—e8!
7. c4+d5	Lf8—g7	16. Kc1—d1 b7—b5 De
8. Pbl—c3 (d4 is beter) K—		beslissende zet.
9. d2—d4	Pf6—h5	17. Pf4+ h5
10. Pc3—c2	c7—c5*	Op Lc4 wint Rc8+cl!
11. c3—c2*	c5+d4	met volgend Ph5+f4
12. 13+d4	Pb8—d7*	17. b5+c4
Deze zet geeft zwart de		18. Dd3—a3 Lg7+d4
gunstigste gelegenheid tot		19. Lc1—d2 Dd8—b6
den aanval.		20. Ld2—c3 Re8—e3
13. Pe5+d7		21. Rh1—cl Ld4+c3
Op Pe5+g4 zou zwart		22. Re1+c3 Db6+c3
door Pd7—b6 een stuk		23. b2+c3
winnen, op Pe5—d3 volgt		Op Da3+c3 wint Ld7+
met voordeel voor zwart		a4! de dame.

Men zie in dezen stand het diagram op bladz. 12

Weenen, 22 Mei 1882. Salvio-Gambiet.

Wit.

STEINITZ.

1. e2—e4 e7—5
 2. f2—f4 e5+—f4
 3. Pg1—f3 g7—g5
 4. Lf1—c4 g5—g4
 5. Pf3—e5 Dd8—h4!
 6. Ke1—f1 Pg8—h6
 7. d2—d4 f4—f3
 8. Pb1—~~g~~3 Pb8—c6
 (d6 is sterker.)
 9. Lc1—f4 d7—d6
 10. Pe5+—c6 f3+g2!
 11. Kf1+—g2 b7+—c6
 12. Rh1—f1 Lc8—d7

Met Lh6° wint wit pion
 f7 maar krijgt eene zeer
 slechte positie.

13. Dd1—d2 Lf8—g7
 14. Ra1—e1 K—
 15. Re1—e3 Kg8—h8
 16. Pc3—e2 De Russische
 strijder, die de spelope-
 ning zeer zorgvuldig heeft
 behandeld, gaat nu tot
 den aanval over. Wit
 staat niet te best.

Zwart.

Tschigorin.

16. d6—d5
 17. e4+—d5 Ph6—f5
 18. Re3—d3 Dh4—h5
 19. Kg2—g1 Pf5—h4
 20. Pe2—g3 Dh5—g6
 21. Dd2—a5 Ph~~5~~—f3! *L4*
 22. Kg1—h1 h7—h5
 23. d5—d6 f7—f5?

Tot hier speelde zwart
 goed; nu evenwel moest hij
 vervolgen met h5—h4 waar-
 door zijn aanval een beslis-
 send overwicht zou verkre-
 gen hebben. Nu echter
 verliest hij 't spel.

24. Da5+—c7 Ra8—d8
 25. Rd3—e3 h5—h4
 26. Pg3—e2 Pf3+—d4
 27. Re3—c7 Pd4+—e2
 28. Lc4+—e2 g4—g3
 29. Le2—f3 Rf8—g8
 30. h2+—g3 h4+—g3
 31. Kh1—g2 Lg7—h6
 32. Lf4—e5! Opgegeven.

Weenen, 22 Mei 1882. Spaansche-Partij.

Wit.

WEISS.

1. e2—e4 e7—e5
 2. Pg1—f3 Pb8—c6
 3. Lf1—b5 a7—a6
 4. Lb5—a4 Pg8—f6
 5. Pb1—c3 Lf8—c5

Zwart.

MACKENZIE.

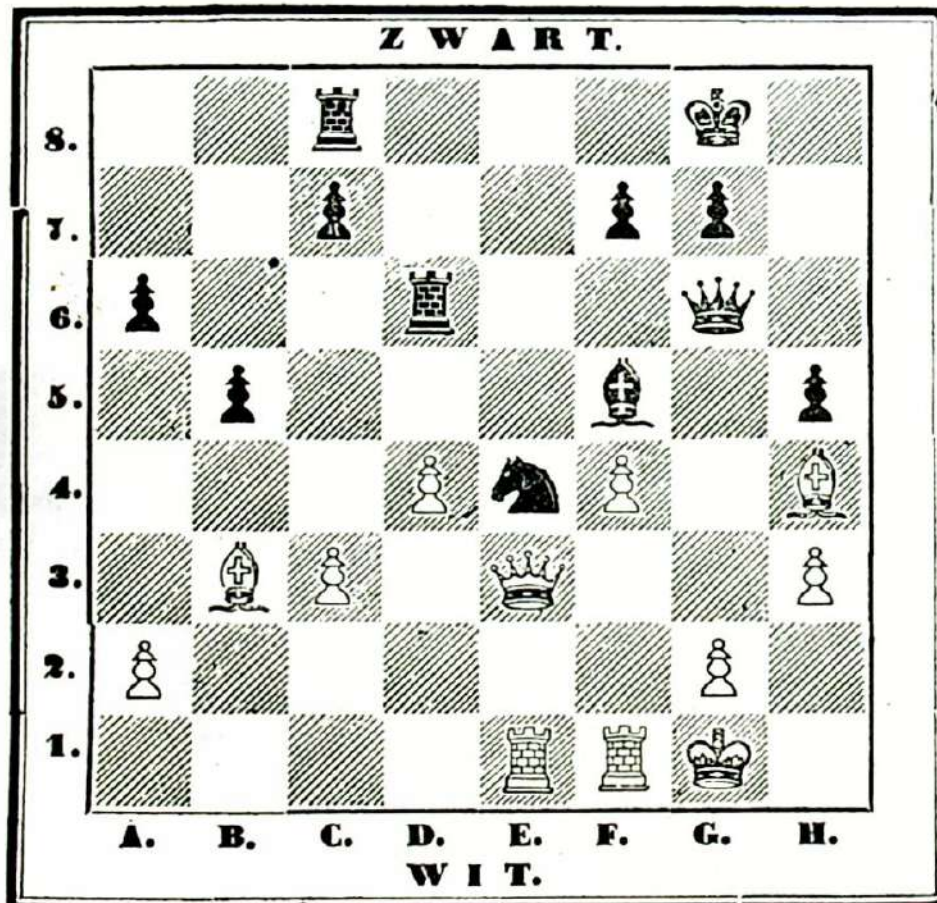
6. Pf3+—e5 Pc6+—e5
 7. d2—d4 Lc5—d6
 8. f2—f4 Pe5—c6!
 9. e4—c5 Ld6—b4
 10. e5+—f6 Dd8+—f6

11. Lc1—e3 K—
 12. K— Lb4+ c3
 13. b2+ c3 Pc6—e7
 14. c3—c4 d7—d5
 15. c4+ d5
 c4—c5 is o. i. beter.
 15. Pe7+ d5
 16. Dd1—d2 Lc8—f5
 17. Le3—f2 Df6—g6
 18. Lf2—g3

Sterker is Lh4 gevolgd
door Df2 en c4; bij den

tegenwoordigen stand der
partij is 't voordeel aan
Zwart.

18. Pd5—f6
 19. Ra1—e1 Pf6—c4
 20. Dd2—e3 b7—b5
 21. La4—b3 Ra8—d8
 22. c2—c3 Rf8—e8
 23. Lg3—h4 Rd8—d6
 24. h2—h3 h7—h5
 25. De3—f3 Re8—c8
 26. Df3—c3

Stand der partij na zet 26 van wit.

26. c7—c5
 27. Re1—c1 c5+ d4
 28. c3+ d4 Rd6—c6
 29. Rc1+ c6 Rc8+ c6
 30. Lh4—e1 Rc6—c8

31. Kgl—h2 Rc8—e8
 32. Le1—h4 Dg6—d6
 33. Kh2—h1 Re8—c8

MACKENZIE speelt deze
partij zeer nauwkeurig; or

- volgt een fraai eindspel.
34. Lh4—e1 h5—h4*
Een zeer fraaie zet.
35. Lc1—h4 Rc8—c3
36. De3—c2 Dd6—h6
37. Lh4—e1 Rc3—d3
38. Kh1—g1 Rd3—d4
39. De2—c3 Dh6—d6
40. Le1—a5 Rd4—d3
41. De3—b6 Dd6—d7
42. Rf1—e1 Rd3—d6
43. Db6—b8! Kg8—h7
44. Db8—f8 Dd7—a7!
45. Kg1—h2 Rd6—h6
46. Re1—e2
Als nu de Dame neemt,
verliest wit door Pe4—f2!
46. Lf5—h3
47. g2—h3 Rh6—g6
Opgegeven.

Weenen, 1 Juni 1882.

Spaansche Partij.

BLACKBURN.

Wit.

1. e2—c4 e7—e5
2. Pg1—f3 Pb8—c6
3. Lf1—b5 a7—a6
4. Lb5—a4 Pg8—e7
Gewoonlijk wordt hier
Pg8—f6 gespeeld.
5. d2—d4 e5—d4
6. Pf3—d4 Pc6—d4
7. Dd1—d4 b7—b5
8. La4—b3 d7—d6
9. c2—c3* c7—c5
10. Dd4—d1 Lc8—b7
11. K— Dd8—d7
12. Rf1—e1 c5—c4
13. Lb3—c2 Pe7—g6
14. Pb1—d2 Lf8—e7
15. Pd2—f1 K—
Wit speelt fijn en stout.
16. Dd1—h4 Ra8—e8
17. Pf1—g3 Le7—d8
18. Pg3—f5 f7—f6
19. a2—a4

Uitstekend! Daar zw. den

STEINITZ

Zwart.

- pion niet nemen kan, krijgt
wit de roch lijn open, een
zaak van groot belang voor
hem.
19. d6—d5
20. a4—b5 a6—b5
21. Lc1—e3
STEINITZ is niet meer de
sterke speler van voorheen.
's Levens Mei bloeit slechts
eens.
21. d5—e4
22. Re1—d1 Dd7—c7
23. Dh5—h3*
Fraai! Er dreigt Rd7
terwijl Pf4 door Dg4 wordt
verhinderd.
23. Re8—e5
24. Rd1—d7* Dc7—d7
25. Pf5—h6! g7—h6
26. Dh3—d7 Lb7—d5
27. Le3—h6 Opgegeven.

Ruy Lopez Spel.

Wit.

MACKENZIE.

1. e2—e4	c7—e5
2. Pg1—f3	Pb8—c6
3. Lf1—b5	Pg8—f6
4. d2—d4	e5+d4

In de 3e match partij.

MORPHY-ANDERSSEN, speelt

A. Pc6+d4.	
5. K—	Lf8—e7
6. e4—e5	Pf6—e4
7. Rf1—e1	Pe4—c5
8. Pf3+d4	Pc6+d4
9. Dd1+d4	K—
10. Pb1—c3	Pc5—e6
11. Dd4—e4	

Zeer tactisch. Zw. moest om Lc8 in 't spel te brengen a7 of c7 spelen en terwijl hij daardoor tempoverlies heeft, wit noodzaken Lb5 op d3 te plaatsen, mat dreigende op h7. Zw. moet op die wijze den aanval van wit in de hand werken.

11.	c7—c6
12. Lc5—d3	g7—g6
13. Lc1—h6	Rf8—e8
14. Ra1—d1	f7—f5
15. De4—f3	d7—d5

Wit wil den pion niet en passant nemen om den Zw. L. niet te veel ruimte te geven en om 't vooruit dringen van pion d7 voor- eerst te beletten; Zwart wil

Zwart.

WINAWER.

lucht hebben, men ziet, dat wits spel, zoo hij den mispas niet had begaan bij den nu volgende zet, waarbij hij minstens een pion verliest, veel sterker was.

16. e5+d6	Le7+d6
17. Ld3—c4?	Ld6+h2!
18. Kgl—f1	

Veel beter dan het nemen van den L.

18.	Dd8—h4
19. Lc4—b3	Dh4+h6

De meesten zouden hier Lc4+e6! gespeeld hebben, doch M. is zoo zeer overtuigd van de kracht zijner positie, dat hij zich liever een klein kwaliteitsoffer getroost, dan die positie op te geven. Waar zou hij na Le6^o!, Le6^o met zijn L. blijven. Ook had Zw. dan eene sterkere positie.

Zwart geeft bij zijnen zet 't behaalde voordeel uit handen. Door Lc7 had WINAWER een zeer sterk spel gehad.

20. g2—g3	Dh6—f8
- Op 20...., Dh3!; 21. Dg2, Dg2^o!; 22. Kg2^o, Lg3^o; 23. fg3^o, Kf8; 24. Rd6, Kc7; 25. Pe2 enz. moet wit winnen.

21. Kf1—g2 Lh2+g3

22. Df3+g3 Kg8—h8

23. Re1—h1 Re8—c7

Dg7 is sterker.

24. Rd1—d6 f5—f4

Wit doet een voor zwart

zeer lastigen zet; verwijderd

zw. het P. dan wordt Rg6^o

zeer gevaarlijk, het P. la-

ten staan is ook bedenke-

lijk. Zw. antwoordt aldus,

om schaak op e5 te ont-

gaan.

25. Dg3—d3 f4—f3!

26. Kg2—f1 Df8—f5

27. Rd6 - d8 !*

Zie de aanm. op zwarts

23sten zet.

27. Kh8—g7

28. Dd3—d6* Df5—g5

29. Rh1—g1 Dg5—c5

Wit won nu oogenblik-

kelijk. Menigeen zou het

„hoe" niet zoo spoedig

vinden.

30. Rg8!, Kg8^o; 31. Dc5^o

en wint of 30. Rg8!,

Kh6;

31. Rh1! Kg5; 32. Pe4.

Die zelfde paardzet volgt

ook na Kf6 en na Kf7

volgt evenzeer Dc5^o

Men zou kunnen vragen

waarom zw. niet 29. . . . ,

Df6 speelde; hij zou dan

spoedig verloren zijn door

Pe4, Df7; Pg5, ad lib.

Ook meenen wij onzen lezers plezier te doen door de eerste der twee partijen, tusschen STEINITZ en WINAWER om prijs 1 en 2 gespeeld, op te nemen. Beide hadden van de 34 partijen 24 winstpunten behaald en door het comité was bepaald, dat zij twee partijen zouden spelen om den 1sten en 2den prijs. In deze 1ste partij abandonneerde St. reeds na den 24sten zet, terwijl hij de 2de partij won.

Hierop werden bij onderling goedvinden de hoogste twee prijzen onder hen verdeeld en daar prijs 1 f 2000 en prijs 2 f 1200 bedroeg, kan men als 't ware zeggen, dat ieder dezer partijen om f 800 gespeeld werd.

Fransche opening.

Wit.

STEINITZ.

1. e2—e1 e7—e6
2. c4—c5 f7—f6

St. brengt hier een nieuwe variant in de Fr. opening. Bijval zal zij voorzeker wel niet vinden.

3. d2—d4 c7—c5

Een goed antwoord, zooals weldra blijkt.

4. d4+c5

Is c2—c3 niet sterker?

4. Lf8+c5

5. Pb1—c3 Dd8—c7

6. Lc1—f4 Dc7—b6

7. Dd1—d2 Lc5+f2

8. Dd2+f2 Db6+b2

9. Kel—d2

Een zet met ver vooruit geziene gevolgen.

Wit verliest wel de kwaliteit, maar krijgt een gevaarlijken aanval.

9. Db2+a1

10. Pc3—b5 Pb8—a6

11. Pb5—d6! Kc8—f8

12. Lf1+a6 b7+a6

13. Df2—c5 Pg8—e7

14. Pg1—e2?

Wit schijnt de kans op winst te laten glippen, b v.

14. ef6°, Df6°; 15. Lg5,

Dg6; 16. Pc8°, Rc8°; 17.

Le7°! Kf7; 18. Dg5, Dc2°!

en zwart wint spoedig.

Zwart.

WINAWER.

Ook: 14. ef6°; Df6°; 15. Lg5, Dg6; 16. Le7°! Ke7°; 17. Pc8°! Kd8 geeft slechte resultaten omdat de zw. D. g2 dreigt te nemen en Ra8 het Pc8 wil veroveren.

Ook andere variaties op ef6° hadden geen goed resultaat voor wit gehad. Doch wij hebben een andere aanmerking op deze opofferings methode. Zij is nl. niet correct, gelijk het vervolg leert. Had wit h4 gespeeld met het oog op het uitbrengen van roch h1 of op h4—h5, om daarna ef6° te spelen, dan zou zwart het nog zeer zwaar te verantwoorden gehad hebben, nu berooft hij zich van te veel krachten.

14. Dal+h1

15. c5+f6 g7+f6

16. Lf4—h6! Kf8—g8

17. Dc5—d4

Men zou meenen dat

17. Pc8° voor wit winst

zou opleveren. Dit is slechts

schijnbaar bv. 17. Dc8°;

Rc8°; 18. De7°, Dg2°; 19.

Dd7°, Dd5!; 20. Dd5°,

cd5°; 21. Pf4. en men ziet

dat wit op verlies staat.

17. Dh1+h2 | doch wit wordt kortademig.
 18. Lh6—f4 Dh2—h5 | 25. Pd5—e4 Dg5—e7
 Speelde zwart de dam op | 26. Pf4—d5 De7—e6
 h4 dan deed wit met voor- | 27. Pd5—c7
 deel g3. | Op Pf4, 't welk ook al
 19. Dd4+f6 Pe7—d5 | niet hielp zou gevolgd zijn:
 Slechts een speler met | Rf4^o; 28. gf4^o, Dd5!; 29.
 de kracht van WINAWER is | Ke3, Dd4.
 in staat, de gevaarlijke aan- | 27. De6—h6!
 vallen van wit te waardece- | Wit geeft op, want op
 ren en tegen te gaan. | d3 kan de K niet staan
 20. Df6—d8! Kg8—g7 | wegens Rf3^o!; op Ke2 zou
 21. Dd8—a5 Pd5+f4 | volgen Dh2! met volgende
 22. Da5—c3! e6—e5* | hulp van den roch op f8;
 23. Pe2+f4 Dh5—g5 | komt de K. op c1 dan wordt
 24. g2—g3 Rh8—f8 | hij gedreven op b2 en
 Aanval en verdediging | zwart's a roch eindigt het
 zijn, zooals men van zulke | spel.
 meesters kan verwachten,

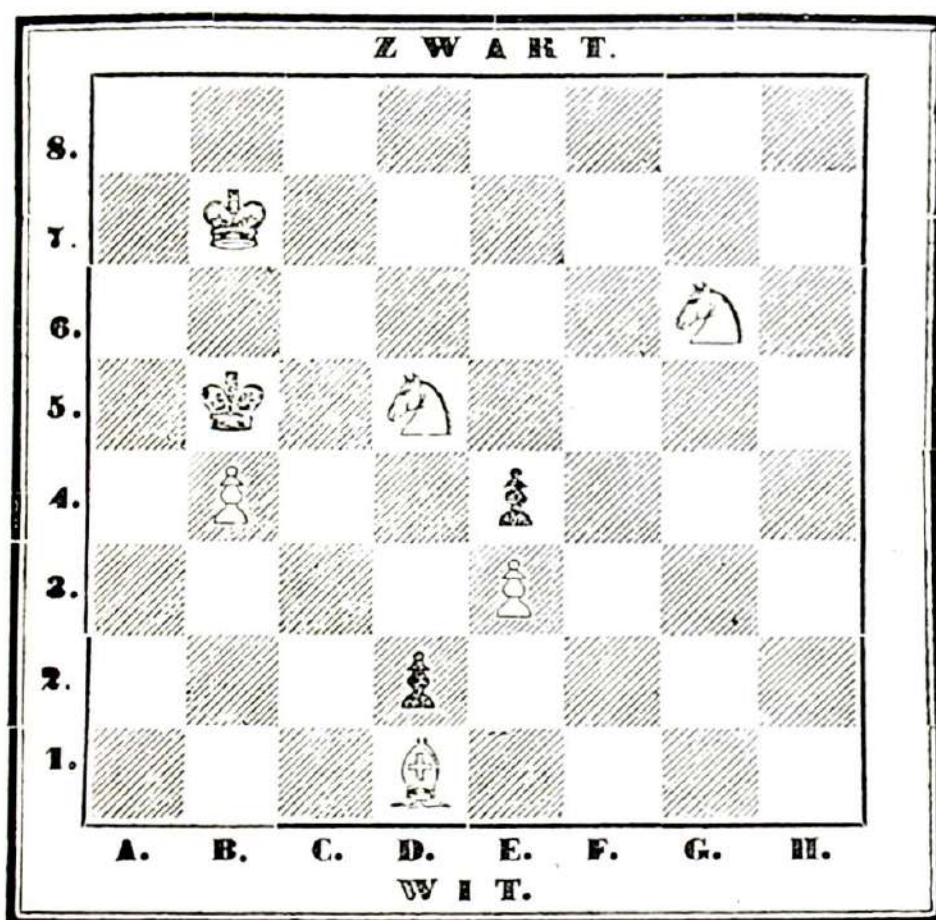
Beredeneerd Probleem.

In aansluiting aan hetgeen de Heer C. E. A. DUPRÉ over het oplossen van problemen in dezen kalender ontwikkelde, moge eene beredeneerde oplossing van onderstaand probleem een voorbeeld geven.

Het valt mij dadelijk in het oog, dat de zwarte koning slechts een veld ter zijner beschikking heeft buiten dat, waar hij staat, nl. c4. Denk ik mij dien koning op c4, dan kan hij van daar of het witte paard nemen, of zich op d3 plaatsen. Plaats ik den wit-ten looper op b3 dan zou er voor zwart slechts een zet blijven, nl. pion d2 op d1 te plaatsen en dam te halen en daar wit hierop met geen zijner stukken een vruchtbaar schaak zou kunnen geven, behoeven wij aan dien zet verder niet te denken. Het getal stuk-

ken van wit is verder zoo klein, dat men het idée eener dadelijke opofferingscombinatie, b. v. door d1—a4! kan laten varen. Ook is het moeilijk te denken aan de mogelijkheid van de opoffering van pion b4.

Wit geeft mat in 3 zetten.

Liet wit door den een of anderen zet van paard d5 dien pion varen, dan bleven de velden a5 en e5 onbezet en er zou geen mat kunnen gegeven worden zonder looper (op zw. veld) of ander groot stuk, welke wit niet heeft. Wij gaan hier dus dadelijk uit van de veronderstelling, dat de stukken op d1 en d5 bij de oplossing in hunne positie blijven. Stellen wij ons nu voor, dat de witte koning een zet naar links of rechts verplaatst wordt, dan gaat de zwarte koning of naar e6, of naar a6; nu kan

ik mij noch aan de eene noch aan de andere zijde eene kracht van wit denken, sterk genoeg om in 2 zetten mat te geven. Daaraan ontleen ik de veronderstelling, dat ook de witte koning bij de oplossing wel in zijne tegenwoordige positie zal blijven.

Nu valt mij al dadelijk 't oog op twee zaken: kon ik op dit oogenblik een paard brengen op veld d6, dan zou de zwarte koning mat zijn. Denk ik mij verder den zwarten koning voortgerukt tot op veld d3, dan zou het paard van g6 op e5 mat geven.

Doch bij de uitvoering dezer plannen rijzen er moeielijkheden. Vooreerst zie ik, dat het paard van g6 nu dadelijk op e5 gebracht, de patstelling van zwart zou ten gevolge hebben.

Dan valt het mij op, dat, zoo dra de zwarte koning zich op c4 plaatst, het paard d5 door den koning kan genomen worden, wat mij niet aanneemelijk schijnt. Als mijn 1e zet nu zou bestaan in Pg6—f4 dan kan de zwarte koning slechts een zet doen nl. op c4, maar hoe kom ik nu verder, pion b4 en paard d5 bewarende.

Den witten koning kan ik niet op e6 brengen, immers dan is de zwarte koning pat, hem op a6 te plaatsen deugt evenmin. Het paard d5 opofferen door een zet met paard f4? Wacht, . . ik ben er. Wanneer ik mij voorstel, dat de zwarte koning het paard d5 neemt, op een oogenblik dat de velden e5 en d6 door wit bezet zijn, dan zou wit met zijn looper d1—b3 mat kunnen geven. Om dit denkbeeld te verwezenlijken, combineer ik het met de straks gemaakte opmerking, dat bij den aanvang dadelijk een paard op d6 gebracht mat zou geven, dat de zwarte koning op veld d3 gedacht eveneens mat zou krijgen door een paard geplaatst op e5, en kom nu van zelf tot de oplossing. Ik laat bij den 1en zet den koning vrij en plaats mijn paard met het oog op f7 op h8. Alzoo: 1. Ph8, Kc4; 2. Pf7, want van uit f7 kan ik mij naar verkiezing plaatsen of op d6 of op e5, of van uit f7 de velden d6 en e5 bezet houdende geef ik mat met looper d1 op b3. En derhalve verder:

2. Pf7, Kb5; 3. Pd6 †, of 2., Kc3; 3. Pe5 †, of 2., Kd5°, 3. Lb3 †.

T. HAAKMA TRESLING.

NB. Het probleem zelf is overgenomen uit een der nummers van „die Illustrierte Zeitung” van den jaargang 1882.

Schotsche opening.

Wit.

DE RAADT OFFERHAUS.

1. e2—e4 e7—c5
2. Ph1—f3 Pb8—c6
3. d2—d4 e5†d4
4. Lf1—c4 Lf8—c5
5. c2—c3 d4†c3⁽¹⁾
6. Lc4†f7! Ke8†f7
7. Dd1—d5! Kf7—f8⁽²⁾
8. Dd5†c5 d7—d6
9. Dc5†c3 Pg8—f6
10. Dc3—e3 Dd8—e7
11. Pbl—c3 b7—b6
12. Pf3—d4 Lc8—b7
13. f2—f3 Pc6—e5
14. K— Kf8—f7
15. De3—g5⁽³⁾ h7—h6
16. Dg5—g3 Pe5—g6
17. Pd4—f5 De7—d7
18. Pc3—e2 Ra8—g8
19. Lcl—d2 Pg6—e7
20. Pf5—d4 c7—c5
21. Pd4—c2 Rg8—f8
22. Ld2—c3 Rf8—g8
23. Ra1—d1 d6—d5

Zwart.

DE GROOT.

24. e4†d5 Lb7†d5
25. Pe2—f4 Dd7—b7
26. Pc2—e3 Ld5†a2
27. Rd1—d6 Kg8—h7
28. Lc3†f6 Rf8†f6
29. Rd6†f6 g7†f6
30. Rfl—e1 Rh8—f3
31. Pe3—f5 Pe7†f5
32. Dg3—g6! Kh7—h8
33. Dg6†f5 Db7—h7
34. Df5†h7! Kh8†h7
35. Re1—e7 Rf8—f7
36. Re7†f7 La2†f7
37. Kg1—f2 Kh7—g7
38. Kf2—e3 f6—f5
39. g2—g4 Kg7—f6
40. h2—h4 a7—a5
41. Pf4—h3 f5†g4
42. f3†g4 b6—b5
43. g4—g5! h6†g5
44. Ph3†g5 Lf7—d5
45. Ke3—f4 a5—a4

Wit geeft de partij op.

(¹ De gewone voortzetting is d4—d3.

(³ Beter f7—e8.

(² Lc1—d2 was sterk; door Dg5 bevordert wit zwart's ontwikkeling.

6 Sept. 1880.

C. E. A. D.

Wit.

H. E. B.

Zwart.

Schotsch Gambiet.

1. e2—e4	e7—e5	25. h4—f3	h6—h5
2. g1—f3	b8—c6	26. d1—d4	f4+f3
3. d2—d4	e5+d4	27. g2+f3	d6—c5
4. f1—c4	f8—c5	28. d4+d7	c8+d7
5. c2—c3	d7—d6	29. g1—h2	c5—d6
6. c3+d4	c5—b6	30. h3—h4	g8—e8
7. h2—h3	g8—f6	31. f1—d1	e8—e5
8. b1—c3	c6—e7	32. d1—d4	e5—a5
9. c1—g5	e7—g6	33. a2—a3	a5—b5
10. e4—c5	d6+e5	34. b2—b4	a7—a5
11. d4+e5	d8+d1!	35. b4+a5	b5+a5
12. a1+d1	f6—d7	36. a3—a4	d7—e6
13. e5—e6	f7+e6	37. h2—g2	c7—c5
14. c4+e6	h7—h6	38. d4—e4!	e6—d5
15. g5—h4	g6—f4	39. g3—f5	d6—c7
16. e6+d7!	c8+d7	40. f5—e3!	d5—c6
17. K—	g7—g5	41. f3—f4	a5—a8
18. h4—g3	K—c	42. f4—f5	a8—g8!
Wit had eerst door		43. g2—f3	c7—a5
f1—e1 schaak moeten		44. d4—d6!	c6—d7
geven.		45. e3—d5	a5—d8
19. g3+f4	g5+f4	Door 45. d6—h6 zou	
20. c3—d5	b6—c5	wit gewonnen hebben.	
21. d5+f4	c5—d6	46. d5—b6!	d8+b6
22. f4—e2	h8—g8	47. e6+b6	d7—c7
23. e2—g3	d8—f8	48. b6—h6	g8—g4
24. f3—h4	f8—f4	49. h6+h5	g4+a4

50. f5—f6	c7—d6	61. f4—f5	c5—c4
51. f6—f7	a4—a8	62. f5—f6	d5—c6
52. h5—f5	a8—f8	63. d2—c3	c6—f5
53. h4—h5	b7—b6		Remis.
54. f5—f6 !	d6—c5	Op 64. f6—f7	volgt
55. f6+b6	f8—f7 !	h7+f7 ; 65. g6—g7 , f7—	
56. f3—e3	c5—d5	f8 ; 66. h6—h7 , f8—h8 ,	
57. h5—h6	f7—e7 !	enz. Op 64. g6—g7 , h7+	
58. e3—d2	d5—c4	h6 ; 65. f6—f7 , h6—f6 ,	
59. b6—g6	e7—h7	enz.	
60. f2—f4	c4—d5		

6 Sept. 1880.

C. E. A. D.

Wit.

H. E. B.

Zwart.

Spaansche Partij.

1. e2—c4	c7—e5	14.	f6—h5
2. g1—f3	b8—c6	15. g3—f3	b7—b5
3. f1—b5	c6—d4	16. c4—e3	h5—f4
4. b5—a4	f8—c5	17. a1—d1	g6—h5
5. c2—c3	d4+f3 !	18. g2—g4	h5—g6
6. d1+f3	g8—f6	19. e3—g2	f4—e6
7. d2—d3	K—	20. f3—g3	d8—d6
8. c1—e3	d7—d6	21. f2—f4	e5—f4
9. b1—d2	c8—g4	22. g2+f4	d6—b6
10. f3—g3	g4—h5	23. f4+e6	f7—e6
11. a4—c2		24. f1—f2	c5—c4

Door e3+c5 zou wit
als zw. d8+d3 antwoordt
in gevaar komen.

11.	f8—e8
12. e3+c5	d6+c5
13. d2—c4	h5—g6
14. K—	

14. c4+e5 zou een stuk
gekost hebben wegens 14.
...., f6—h5.

25. d3—d4	b5—b4
26. e4—c5	c7—c5

Deze zet is niet goed,
eerst moest Lc2 genomen
zijn. Nu worden de pion-
nen van zwart zwak.

27. c2+g6	h7+g6
28. g3—e3	a8—d8
29. f2—d2	c5+d4
30. d2+d4	d8—d5

31.	d1—e1		48.	h7—e7	a3—a6
	Sterker ware geweest 31.		49.	e7—d7	g8—f8
	g1—f2.		50.	d7—c7	a6—a3
31.		d5+d4	51.	c7—h7	a7—a5
32.	e3+d4	b6+d4	52.	h7—a7	a3—a1
33.	c3+d4	e8—d8	53.	e4—d3	a5—a4
34.	e1—d1	c4—c3	54.	d3—c4	a1—a3
35.	b2+c3	b4+c3	55.	c4—c5	a3+h3
36.	h2—h3	g6—g5	56.	a7+a4	h3—g3
37.	g1—f2	d8—b8	57.	c5—d6	g3+g4
38.	d1—c1	b8—b2!	58.	d6+c6	g4—f4
39.	f2—f3	c3—c2	59.	a4—a8!	f8—g7
40.	a2—a4	b2—a2	60.	d4—d5	g5—g4
41.	f3—c4	g7—g6	61.	d5—d6	f4—b4
42.	e4—d3	a2—a3!	62.	d6—d7	Geeft op.
43.	d3+c2	a3+a4	Op 61. . . . , g4—g3		
44.	c2—d3	g8—f7	zou gevolgd zijn 62. d6—		
45.	d3—c4	a4—a3	d7, g3—g2; 63. d7—		
46.	c2—c7!	f7—f8	d8D, g2—g1D; 64. d8—		
47.	c7—h7	f8—g8	h8, met schaak en nog		
			iets!		

7 September 1880.

C. E. A. D.

H. E. B.

*Wit.**Zwart.*

1.	e2—c4	b7—b6	9.	f1—d3	b8—c6
2.	d2—d4	c8—b7	10.	d3—c2	
3.	f2—f3	e7—c6	Wit had eerst e4—c5 en		
4.	g1—h3	g8—f6	dan d3—c2 moeten spelen,		
5.	c2—c4	f8—b4!	waardoor hij een zeer goede		
6.	c1—d2	b4+d2!	positie had gekregen.		
7.	d1+d2	K—	10.		e6—c5
8.	b1—c3	d7—d6	11.	c3—c2	f6—d7

12.	d4—d5	c6—e7	on moeten nemen.
13.	K—	e7—g6	33. b3+c4 b8—b4
14.	f3—f4	e5+f4	34. f2—c2 f8—b8
15.	e2+f4	d7—e5	35. g2—g4 b4—b2
16.	b2—b3	b7—c8	36. f1—f2 b2+c2
17.	f4+g6	h7+g6	37. f2+c2 b8—b4
18.	h3—g5	f7—f6	38. h1—g2 g7—f7
19.	g5—f3	d8—e7	39. g2—f3 f7—e7
20.	d2—f4	g6—g5	40. c4—c5 e7—d7
21.	f4—g3	b6—b5	41. f3—c3 b4—a4
22.	f3+c5	d6+c5	42. c2—c2 a4—c4
23.	c2—d3	a7—a6	43. c5—c6 ! d7—d6
24.	a1—d1	g7—g6	Bij ander spel is wit
25.	d1—e1	g8—g7	ook verloren.
26.	f1—f2	a8—b8	44. e3—f3 f6—f5
27.	e1—f1	c8—d7	45. g4+f5 g6+f5
28.	g3—f3	e7—c5	46. h2—h3 c4—c3 !
29.	g1—h1	b5+c4	47. e2—c3 f5+c4
30.	d3+c4	d7—b5	48. f3+c4 c3+c3 !
31.	f3—d3	b5+c4	49. e4+c3 d6+d5
32.	d3+c4	c5+c4	Wit strijkt de vlag.

Wit had met den pi-

De drie hier bovengeplaatste partijen zijn gespeeld tusschen de hh. BIRD (Londen.) en DUPRÉ.

Februari 1881.

Polerio Gambiet, aanval Mac-Donnell.

E. H. VAN WOELDEREN.

C. E. A. DUPRÉ.

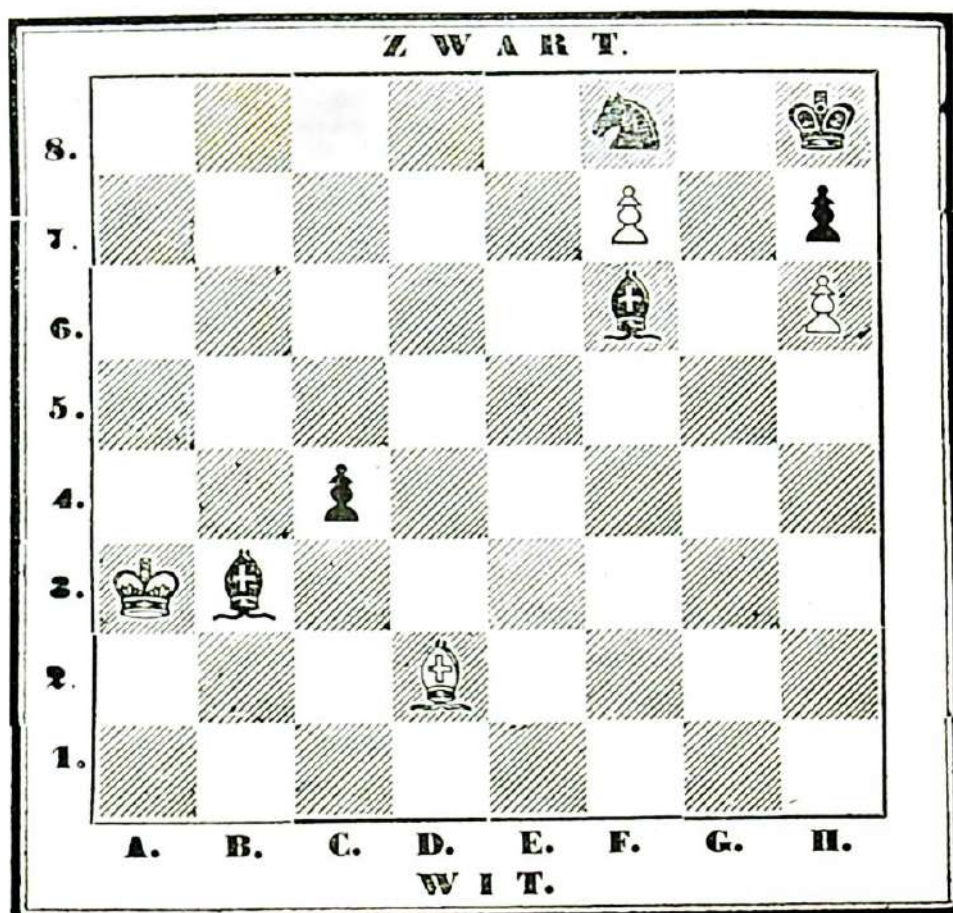
Wit.

Zwart.

1.	e2—c4	c7—e5	8.	K—	c7—c6
2.	f2—f4	e5+f4	9.	d2—d4	c6+d5
3.	g1—f3	g7—g5	10.	e4+d5	g8—f6
4.	f1—c4	g5—g4	11.	e1+f4	f6+d5
5.	b1—c3	g4+f3	Beter ware geweest 11. ...,		
6.	d1+f3	d7—d5	e6+d5.		
7.	c3+d5	c8—e6	12.	f4+b8	a8+b8

13. c4—b5 !	c8—e7	18. c2—c4	d5—f4
14. a1—e1	e7—d6	19. f1+f4	d6+f4
15. f3—g3!	d6—e7	Wit kondigt mat in 3	
16. g3—g5!	f7—f6	zetten aan !	
17. g5—h5	d8—d6		

Dr. H. HARTOGH HEYS VAN ZOULTEVEEN.

Wit speelt en maakt remis.

Het Nederlandsch Schaakbond.

De gewone schaakwedstrijden hadden in 1881 en 1882 plaats te 's Gravenhage en Amsterdam. In 's Gravenhage hadden zich 8 strijders aangegeven, nl. de H.H. L. BENIMA, A. POLAK DANIELS, KOTHE, LOMAN, MALTA, MESSEMAKER, MEIJERS, SIEBENHAAR. De Heer MEIJERS onttrok zich al spoedig aan den strijd, de Heer POLAK DANIELS moest wegens ziekte het veld ruimen. Met $3\frac{1}{2}$ winstpunten en nog 2 wegens het niet verschijnen der H.H. MEIJERS en POLAK DANIELS won L. BENIMA den 1en prijs. Met 3 punten kreeg de Heer KOTHE den 2en, terwijl de H.H. MESSEMAKER, LOMAN en SIEBENHAAR de 3e en 4e prijzen deelden. In het jaar 1882 had het tournooi plaats te Amsterdam. Wij vinden daar weer een gedeelte van hetzelfde gezelschap vereenigd. Het getal medestrijders bedroeg 10, nl. de H.H. L. BENIMA, KOTHE, LOMAN, MALTA, MESSEMAKER, VAN DER MEULEN, MONAS, PINEDO, STROOTMAN en VERAART. De Heer MESSEMAKER versloeg alle tegenstanders, alleen met PINEDO maakte hij remis, zoodat hij zoo roemvol als hij het verdient den 1en prijs veroverde. Want de Heer MESSEMAKER is gewis een van de degelijksten van onze Nederlandsche schaakspelers, welke in een adem genoemd moet worden met VAN 'T KRUIS, DE LELIE, DUPRÉ. Zijn speelwijze is niet brillant maar solide. Dat ondervond reeds Prof. ANDERSEN in 1860 op zijn schaakreis in Nederland, en naderhand BLACKBURNE. De Heer LOMAN, 2e prijswinner is ervaren in alle spelopeningen, heeft een brillante speelwijze en belooft een schaker van de 1e grootte te worden. De Heer BENIMA, 3e prijswinner, solide en langzaam is voorzeker een bekwaam schaker. De 4e prijs viel den Heer PINEDO ten deel. Het ware te wenschen dat het gebruik van den zandlooper op onze Nederl. tournooien verplichtend werd gesteld. De partijen zouden er door in degelijkheid winnen. Dan zou het niet voorkomen,

gelijk nu, dat de H.H. PINRDO en BENIMA n.m. 2 uur zich aan het bord gingen zetten om den volgenden namiddag 5 uur dat spel reeds te eindigen. De speeltijd werd dan bekort, en menigeen, dien het thans wegens tijdverlies niet voegt, zoude dan mee doen. Ook moesten de prijzen zoo hoog zijn, dat zelfs prijs 4 groot genoeg was, om schadeloos aan den strijd deel te kunnen nemen, b.v. f 60, f 80, f 100 en f 120. Is er geen geld, dan om de 2 jaar.

Het moge ons Nederlandsch schaakbond goed gaan!

ST A U N T O N.

Wat correspondentiepartijen betreft, betoonde de schaakclub „Staunton” als altijd zich zeer ijverig. In het afgelopen jaar speelde die club eene partij met Wormerveer, en begon met datzelfde gezelschap een nieuwe partij, die nog voortduurt. Twee partijen, die zij speelde tegen Huizum zijn ook geëindigd. Tijdens haar bestaan speelde de club „Staunton” reeds 6 correspondentiepartijen, terwijl wij weten, dat zij nog met eene bezig is. Zij speelde tot nu toe de volgende partijen, waarvan de uitslag was:

Gewonnen. Verloren. Remis.

0	2	1	tegen „Philidor” te Leeuwarden.
0	2	0	„ „Anderssen” te Huizum.
0	1	0	„ „Palamedes” te Wormerveer.

Wij wenschen „Staunton” het beste succes. Na regen komt zonneschijn.

Dr. HAAKMA TRESLING.

Dr. H. HEYS V. ZOUTEVEEN.

VAN NOUHUYS.

*Wit.**Zwart.***Evans Gambiet.**

1. e2—e7	e7—e5	14. b7+c8	b8+c8
2. g1—f3	b8—c6	15. f3—d4!	g8—f6
3. f1—c4	f8—c5	16. f2—b2	a1+b2
4. b2—b4	c5+b4	de koningin was ook	
5. c2—c3	b4—a5	nu niet te redden.	
6. K—	d7—d6	17. c1+b2	f6+e4
Men lette op 6....,		18. d1—h5	f7—f8
Pf6; 7. d4, K—; 8.	19. h5—f5!	f8—e7	
Pf3—e5.	veel beter is e4—f6,		
7. d2—d4	e5+d4	waarop volgt 20. f5—c8!,	
8. c3+d4	a5—b6	f8—e7; 21. c8—e6!,	
9. d4—d5	d8—f6	f7—g6; 22. d4—f5 en	
c6—a5 is veel beter.		hoewel het mat nu in wei-	
10. d5+c6	f6! a1	nige zetten geforceerd kan	
11. c4+f7!	e8+f7	worden, heeft zwart toch	
Volgens schaakkalender		aanmerkelijk langer de par-	
1881 zou deze zet zwart		tij gerekt.	
doen winnen.		20. f5—e6!	e7—d8
12. c6+b7	b6+f2	bij e7—f8 volgt d4—f5	
bij c8+b7 volgt 13.		en daarna het mat met	
d1—b3! d6—d5; 14.	koningin of looper in hoog-		
c1—b2 en zwart verliest	stens twee zetten.		
de koningin.)		21. d4—e6 +.	
13. f1+f2	a8—b8		

Evans Gambiet.

Ds. DE GROOT.

Dr. H. HEYS V. ZOUTEVEEN.

*Wit.**Zwart.*

1. e2—c4	e7—e5	6. K—	d7—d6
2. g1—f3	b8—c6	7. d2—d4	e5+d4
3. f1—c4	f8—c5	8. c3+d4	a5—b6
4. b2—b4	c5+b4	9. d4—d5	c6—a5
5. c2—c3	b4—a5	10. c1—b2	f7—f6

11.	c4—d3	c8—g4	26.	g3—c3	b6—d8
12.	b1—d2	g8—e7	27.	h4—f3	b7—b6
13.	g1—h1	c7—c6	28.	e1—e6	e8+e6
14.	d8—a4	K—	waarschijnlijk is d8—f6		
15.	h2—h3	g4+f1	beter.		
16.	d2+f3	c6+d5	29.	d5+e6	f7—c7
17.	e4+d5	a8—c8	30.	f3—g5!	h7—g8
18.	a4—e4	e7—g6	31.	c3—g3	f8—e8
19.	e4—e6!	g8—h8	32.	c6—c7	d8+e7
20.	d3+g6	h7+g6	33.	g5—e6	c7—d7
21.	f3—h4	h8—h7	34.	e6+g7	e7—f8
22.	e6—g4	d8—c8	35.	g7+e8	d7+e8
23.	a1—c1	e8—f7	36.	g3—c3	e8—d7
24.	f2—f4	f6—f5	Wit annonceert mat in		
25.	g4—g3	c8—e8	zeven zetten.		

Deze partij is na geëindigd te zijn, nog weer op-
gevat bij zet 28 van zwart en toen aldus gespeeld:

28.		d8—f6	34.	e1—h4!	h7—g8
29.	f3—g5!	f6+g5	35.	h4—d4	c5—a6
30.	e6+e8	f8+e8	36.	d4—c4	a6—c7
31.	f4—g5	a5—b7	37.	c4—c6	c7+d5
32.	f1—c1	e8+e1!	met minstens gelijk spel		
33.	c3+c1	b7—c5	voor zwart.		

DE RAADT OFFERHAUS.

H. HEYS V. ZOUTEVEEN.

Schotsche Partij.

Wit.		Zwart.	
1.	e2—e4	11.	d1—h5!
2.	g1—f3	12.	c4+d5
3.	d2—d4	13.	b1—c3
4.	f1—c4	14.	d5—e4
5.	c2—c3	15.	c3+e4
6.	f3—g5?	16.	f1—d1
7.	e4+d5	17.	c1—e3
8.	K—	18.	h5—e5
9.	c3+d4	19.	a1—c1
10.	g5+h7*	20.	e5—f5

21.	e4 -- d6*	e6—d4	25.	d5—h5 !	h8—g8
22.	f5—d5!	g8—h8	26.	h5+c2	en zwart
23.	d6—c8	d4—e2		abandonneert	na eenige
24.	g1—h1	f8+c8		zetten.	

H. HEYS V. ZOUTEVEEN.

Wit.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	g1—f3	b8—c6
3.	f1—b5	g8—f6
4.	b1—c3	f8—b4
5.	c3—d5	f6+d5
6.	e4+d5	c6—d4
7.	f3+d4	e5+d4
8.	K—	K—
9.	d2—d3	c7—c6
10.	b5—c4	c6—c5
11.	a2—a3	b4—a5
12.	c1—d2	a5+d2
13.	d1+d2	d7—d6
14.	c2—c3	d8—f6

OFFERHAUS.

Zwart.

15.	c4—b3	c8—f5
16.	c3—c4	a7—a5 ⁽¹⁾
17.	b3—a4	f6—g6
18.	f1—d1	f8—d8
19.	d2—e2	f7—d7
20.	a4+d7	d8+d7
21.	b2—b4	b7—b6
22.	b4+c5	b6+c5
23.	a1—b1	d7--d8
24.	b1—b7	d8—e8
25.	b7—a7*	f7—f6
26.	a7+a8	d8+a8
27.	e2—d6 !	Abandonneert.

⁽¹⁾ Dg6 was de aangewezen zet.

SCHAAKPROBLEEM,

van H. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN.

Wit. Ka8, Df2, pionnen f3, g2, h3.*Zwart.* Kh1, pionnen f6, h5.

Mat in zes zetten.

IN HET S L O T W O O R D

mogen nog enkele verbeteringen, toevoegingen, enz. hunne plaats vinden.

In kalender 1881, bladz. 24 is een fout blijven staan. In de daar voorkomende partij moeten de 8ste en 9de zet van wit in omgekeerde volgorde gelezen worden.

Aan den wedstrijd van het Noordelijk Schaakbond, te Groningen gehouden, 27 September 1882 namen tien strijders deel. Na langdurig kampen met den Heer T. FENNEMA uit Huizum (Friesland), — twee partijen waren remis geworden, — viel bij onderling goedvinden de eerste prijs ten deel aan den Heer L. BENIMA uit Winschoten.

Om prijs 2, 3 en 4, moet nog worden gestreden tusschen de H.H. T. FENNEMA, W. F. M. MEIJER uit Groningen en Dr. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN uit Assen of K. HAGÉNUŠ uit Zuidbroek. De laatstgenoemde twee H.H. moeten eerst nog eene partij spelen om uittewijzen, wie van hen tot de kamppartijen zal worden toegelaten.

In een reeds voor eenigen tijd afgelopen correspondentiewedstrijd viel de 1ste prijs ten deel aan Dr. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN, terwijl er om den tweeden prijs moest worden overgespeeld door de H.H. Ds. J. DE RAADT OFFERHAUS uit Ulrum en W. N. C. SWAVING uit Appingadam.

De onverbidde lijke dood evenwel was oorzaak dat deze partij niet werd uitgespeeld. De Heer SWAVING, helaas overleed.

Eene correspondentiepartij, opgevat, terwijl gemelde beide Heeren elkander nog den tweeden prijs betwistten, tusschen de H.H. Dr. H. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN, W. N. C. SWAVING, Ds. J. DE RAADT OFFERHAUS, DIKEMA, W. F. M. MEIJER, Ds. C. P. DE GROOT, en VAN NOUHUYS, waaraan de Heer SWAVING ontviel en die de Heer MEIJER wegens drukke bezigheden zich

genoodzaakt zag optegeven, nadert met rassche schreden haar einde.

De vermoedelijke uitslag zal wel zijn, dat een paar strijders moeten overspelen.

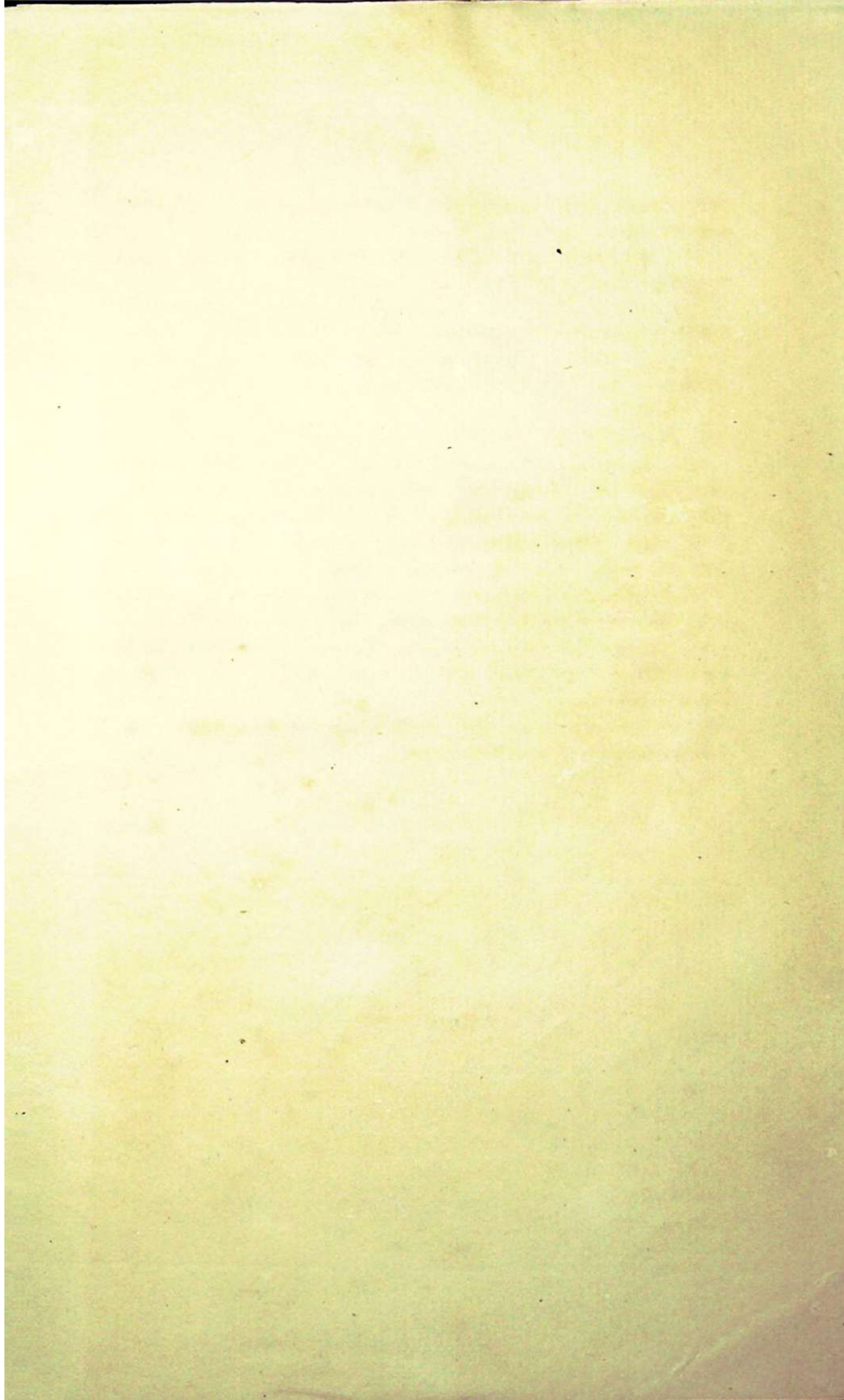
De oplossingen der in dezen kalender voorkomende problemen zullen opgegeven worden in den kalender voor het jaar 1883. Middelerwijl kan men de oplossingen inzenden aan Dr. H. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN te Assen.

De Redactie voor 1882 heeft hiermede haren taak geëindigd en draagt het vervaardigen van een nieuwen kalender met vol vertrouwen op aan haar opvolgster.

Zij kan evenwel niet nalaten, hierbij even ter loops aantestippen, dat zij gemeend heeft, de verschillende inzendingen (partijen, enz.) te moeten plaatsen, zooals deze haar geworden. Van daar, dat men o.a. in sommige partijen de gewone gebruikelijke teekens voor de verschillende stukken, als K, D, R, L en P niet vindt vermeld.

Voor de verklaring der verkortingen en teekens, zie men overigens kal. 1881, pag. 55.

I N H O U D.

	Pag.
Schaakprobleem met diagram	I.
Bondsleden	
Bondsbestuur, Redactie en } „	II—VIII.
Schaakgezelschappen	
Voorwoord en Verslag	1.
Schaakprobleem met diagram	7.
In memoriam	8.
Partij Swaving-Offerhaus	10.
Eindpositie m. diagram (Intern. Weener tournooi)	12.
Polerio-Gambiet, aanval Mac-Donnell	13.
Partij L. A. N.—C. E. A. D. (Schotsch Gambiet)	15.
Eene mislukte variatie op het Evans-Gambiet	16.
Schaakraadsel met diagram	20.
Schaakstudie van C. E. A. Dupré	21.
Iets over het oplossen van problemen	23.
Eindpositie m. diagram (Intern. Weener tournooi)	29.
Partij D—B.	30.
Partij Zuidema—Tresling (Guioco piano)	31.
Partij Offerhaus—Hartogh Heys (Schotsch Gambiet)	31.
Internationaal Weener tournooi met de volgende partijen: Steinitz—Zukertort, Steinitz—Tschigorin, Weiss—Macken- zie, Blackburne—Steinitz, Mackenzie— Winawer, Steinitz—Winawer.	}
	32—41.
Beredeneerd probleem m. diagram	41.
Partij Offerhaus—de Groot (Schots. opening)	44.
Partij Dupré—Bird (Schotsch Gambiet)	45.
Partij Dupré—Bird (Spaansche partij)	46.
Partij Dupré—Bird	47.
Partij V. Woelderer—Bird (Pol. gamb., aanval Mac- Donnell)	48.
Schaakprobleem met diagram	49.
Het Nederlandsch Schaakbond	50.
Staunton	51.
Partij Hartogh Heys—V. Nouhuys (Evans gambiet)	52.
Partij De Groot—Hartogh Heys (Evans gambiet)	52.
Partij Offerhaus—Hartogh Heys (Schotsche partij)	53.
Partij Hartogh Heys—Offerhaus	54.
Schaakprobleem	54.
Slotwoord	55.